

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

Jeigu Anglija suklups, ką darys Amerika?

Iš Washingtono, iš Londono, iš Berlio ir Romos pereitą savaitę ėjo pranašavimai, kad neužilgo į 60 ar 90 dienų, įvyksias persilaužimas arba krizis šiame kare. Berlio ir Romos pranašavimai sakė, kad į trumpą laiką prasidėsias "blitzkriegas" daug smarkesnis negu buvo žreitais metais. To laukė ir Londonas.

Washingtono karo sekretorius Stimsonas pranašavo karo krizį į 60 ar 90 dienų. Iš jo pranašavimo galima buvo suprasti, kad Anglija į tą laiką žus, jeigu Amerika negalės jai duoti greitesnės ir didesnės pagalbos.

Anglijos premieras Churchill, kalbėdamas Glasgowose su Roosevelto pasiuntiniu Hopkinsu, reikalavo iš Amerikos daugiau laivų, daugiau kanuolių, tankų ir aeroplanų ir daugiau kreditų. Patenkinti Amerikos, jis nereikalavo kariuomenės, nors Churchillio asmeninė nuomonė yra, kad Amerika turėtų tuojau paskelbti karą Vokietijai ir Italijai.

Hitleris su Mussoliniu turėjo dar vieną pasikalbėjimą, apie kurį buvo paskelbta tik tiek, kad jiedu "pilnai sutikę visuose klausimuose." Pasikalbėjimas įvykęs Vokietijoje. Tame pasikalbėjime Mussolini jau mažai ką beturėjo sakyti Hitleriui. Sumuštas Graikijoje ir Egipte, Mussolini galėjo prašyti Hitlerio pagalbos ir priimti Hitlerio diktavimą. Hitleris dabar pilnai galėjo paminti Italiją po savo padu. Jo kariuomenė galės užimti Italiją.

Ne tik Hitleris, bet ir Anglijos ir Amerikos laikraščiniai strategai buvo visi tos pačios nuomonės, kad šiuo laiku Hitleris turi persvarą savo pusėje visame kame, ir kad jis turi veikti greitai, kol Amerikos pagalba dar nedavė persvaros Anglijai. Nežiūrint į laimėjimus Albanijoje ir Egipte, Anglijos padėtis yra baisiai bloga ir eina blogyn. Londono ir kitų Anglijos miestų žmonės yra nukankinti nuolatinių bombardavimų, miršta nuo ligų ir puola dvasioje. Greit Anglija nebegalės išsimaityti. Del audrų ir blogo oro Atlantiko vandenys nacių submarinai per šiuos du mėnesius mažiau skandino Anglijos laivų, bet kaip tik pagėręs oras nacių submarinai su lėktuvais skandins dar daugiau Anglijos laivų negu skandino. Tas lemia badą Anglijai. Tuo tarpu Vokietija turi pakankamai maisto. Ji jo gauna iš visos Europos ir iš Skvietų Rusijos. Vokietija turi daugiau nei tik savo kanuolių, bet ir visas Francijos kanuoles, visas kanuoles pamintas nuo Maginot linijos, turį daugiau lėktuvų, daugiau amunicijos ir visko kito, tik mažiau karo laivų. Vokietijos kariuomenė yra bent du syk ar tris syk didesnė už Anglijos kariuomenę.

Amerika jau siunčia daug lėktuvų Anglijai. Bet pasirodo, kad Amerikos lėktuvai yra menkesni už vokiečių ir anglų lėktuvus. Anglijos inžinieriai pranešė, kad Amerikos inžinieriai turi pagaminti daug greitesnius ir daug aukštes-

nio skridimo lėktuvus, jeigu jie nori, kad jų lėktuvai atsilaukytų prieš vokiečių lėktuvus. Tas reiškia, kad Amerikos pagalba lėktuvais iki šiol buvo mažos vertės ir kad Amerika turi pradėti gaminti daug geresnius lėktuvus. Tasgi reiškia permainą planuose ir modeliuose ir didesnę gaisatį. Anglijos inžinieriai negalėjo atsistebėti vokiečių lėktuvų gerumu, kada turėjo lėktuvus juos išbandyti. Ne tik vokiečių lėktuvai esą puikias darbo, bet ir vokiečių gazolinai esąs geresnis.

Ziurint iš Amerikos pusės, visi pripažysta, kad Amerika greitos pagalbos Anglijai duoti negali, nors ir duotų "visą" (all-out) pagalbą. Visi apskaičiavimai rodo, kad tik 1942 metais Amerika tebus pasirengusi "pilnam" karui. Todel jeigu Hitleris savo "blitzkriegą" paleis ant Anglijos šį pavasarį, Anglija turės atsilaukyti prieš tą "blitzkriegą" dar be žymios pagalbos iš Amerikos pusės.

Klausimas, ar Anglija atsilaukys? Visi Amerikos politikieriai prisaikauja, kad jie nenorėtų matyti Angliją sumušta. Bet ir jie prisipažysta, kad jie nemato, kaip Anglija galės atsilaukyti šioj valandoj. Jei bent koks stebuklas ją išgelbėtų.

Amerikos politikieriai tegali raginti Anglija, kad ji laikytųsi iki paskutiniųjų, ir žadėti, kad Amerika kada nors ateis su didele pagalba Anglijai. Amerikos politikieriai visai nesiskaito su tuo, kad Amerikos pagalba gali ateiti pervėlai. Galima manyti, kad tik Amerikos politikierų padrašinama Anglija ir laikosi prieš vokiečius iš paskutiniųjų ir kencia neapsakomas karo baisybės. Anglija veda karą, pasiremama neišpildomais Amerikos politikierų pažadais. Tais pačiais pažadais rėmėsi ir Francija. Neišpildomais Anglijos politikierų pažadais rėmėsi Lenkija.

Bet ką darys Amerika, jeigu Hitleris savo nauju "blitzkriegu" šį pavasarį sumuš Angliją arba užkariaus Anglijos salas? Ką darys Amerika, jeigu Anglija bus priversta prašyti Hitlerio taikos, kaip buvo priversta tai padaryti Francija?

Apie tai Amerikos politikieriai tyli. Ką jie mano tuomet daryti, tai yra jų paslaptis. Jie nenori tos paslapties dabar išduoti Amerikos žmonėms. Vieni iš jų tikisi, kad iki to laiko Amerika jau bus paskelbusi karą Vokietijai, o todel bus priversta toliau kariauti, nors Anglija ir žūtų. Kiti tvirtina, kad pats Hitleris ateis čia užkariauti visą kontinentą, ir jie tą savo tvirtinimą remia įsitikinimu, kad Hitleris yra pakankamai parišęs žmogus nors ir tokiam pasimojimui. Amerika tuomet turėsiantis kariauti savo apsigynimui. Galima suprasti, kad ir tie ir kiti politikieriai vaduojasi noru, kad Amerika įsivestų į karą ir kaip nors sumušų Hitlerį. Bet jeigu Hitleris neitų užkariauti Amerikos? Jis berods nėra toks kvailas, kad siektų nepasiekiamo. Ar Amerikos politikieriai siųstų kariuomenę Europą iš Hitlerio?

Ar jie būtų kvallesni už Hitlerį? Čia jie gal turi viltį, kad jiems pasiseks prikalbinti Staliną užpulti Hitlerį. Ta jų viltis yra labai miglota. Ji siekia taip toli, kad niekas negali pasakyti ko ji siekia. Kol kas Stalinas dreba prieš Hitlerį, ir jeigu Hitleris sumuš Anglija, tai jis prieš jį drebės dar labiau. O jeigu ir neturėtų, jeigu stotų prieš Hitlerį ir jį su Amerikos pagalba sumušų? Tuomet Stalinas taptų Europos viešpačiu, o ne Dorothy Thompson. Klausimas yra ar komunizmas Amerikos politikieriams yra melnesnis už hitlerizmą? Berods, jie socializmo bijo. Pereitą savaitę kas tai užminė, kad Anglija neužilgo įvesianti socializmą ir tuomet Anglija nepripažinsianti jokių skolų Amerikai už visą suteiktą pagalbą. Dalis politikierių tuo susirupino, bet karinesni politikieriai pasiskubino pareikšti, kad tai esąs tik vokieškos propagandos baubas. Bet tai visgi yra dalykas, kurį jie turi vadinti baubu. Su tuo visai nesuderinama jų palinkimas "dėdės" Stalino pusin.

Iš to visko šiandien galima būtų spėti, kad jeigu Europos karo krizis turį įvykti į 90 dienų, tai Amerikos karo partija darys visas pastangas įtraukti Ameriką į karą į 30 dienų. Įneštas į kongresą bilius H. R. 1776 yra tų pastangų pasisekimo garantija.

Apsvarstomas bilius H. R. 1776

Atstovų butas padavė bilį H. R. 1776 savo užsienių reikalų komisijai, kad surinktų apie jį įvairias nuomones. Administracijos šulai ir jų priešai buvo pašaukti paduoti savo "liudijimus" apie bilį. Už administraciją liudijo Hull, Knox, Simson, Kundsens, Morgenthaus. Administracijos priešai kol kas dar neturėjo progos liudyti komisijoj, bet savo nuomones pareiškė spaudoj ir per radio.

Administracijos šalininkai sakė, kad prezidentui reikia pilnos galės veikti, nes dabar reikšią labai greit veikti ir nebus laiko kada klausis kongreso. Jie taipgi nurodinėjo, kad turėdamas pilną galę, prezidentas galėsias greitesnę ir didesnę pagalbą suteikti Anglijai. Karo sekretorius Simsonas nurodė, kad Anglija susilauks krizio (ar galo?) ne ilgiau kaip į 90 dienų, o todel Amerika dabar turi skubinti su pilniausia pagalba. Prezidentas turi būti įgalintas daryti be atsilaukimo kongreso.

Administracijos politikieriai (izoliacionistai) nurodinėjo, kad bilius H. R. 1776 duotų prezidentui diktatoriaus galybę ir kad del tokio biliaus Amerika įsiveltų į karą. "Kam reikalingas toks bilius?" klausė izoliacionistai. "Kokią didesnę pagalbą su juo galima bus duoti Anglijai? Juk kongresas jau duoda visą pagalbą, kokią tik galima duoti nestojant į karą. Ir prezidentas turi galybę skubinti su pagalba kiek tik moka." Izoliacionistai tvirtino, kad del pagalbos greitumo tas bilius visai nereikalingas. "O koks kitas greitas veikimas

gali but reikalingas ypač krizio laiku?" jie klausė. "Tik karo paskelbimas arba sudarymas be kongreso žinios tokių aplinkybių, kad karas neišvengiamai turėtų buti paskelbtas." Administracijos šulai neturėjo nei ką atsakyti ir tuos klausimus. Jie išsisukinėjo, kalbėjo apie Hitlerį ir ką tik nori, bet nedavė tiesioginio atsakymo ir tiesioginius klausimus. Tas tik patvirtino izoliacionistų įsitikinimą, kad tuo bilium administracija nori priskubinti Amerikos įsikšimą į karą.

Montanos senatorius B. K. Wheeler savo kalboj išsireiškė, kad tas bilius yra "Naujos Dalybos" trijų A užsienių politikos dalis, kuri veda prie to, kad kiekvienas ketvirtas Amerikos vyras būtų užartas (kaip fermeriai yra verčiami užarti pasūtus kviečius). Už tokį pasakymą prezidentas Rooseveltas baisiai supyko ir pavadino jį "begėdišku" ir "nepatriotišku." Vienok apie Wheelerio patriotiškumą niekas del to nepradėjo abejoti. Senatorius La Follette iš Wisconsinio pasakė, kad bilius yra bandymas įsteigti diktaturą mūsų busimam užsienių politikai kontroliuoti.

Senatas nors gavo tą balių, bet jo nepradėjo svarstyti. Liudijimai kol kas ėjo tik atstovų buto komisijoj. Gali buti, kad tie "liudijimai" ilgai nesitęs, nes komisija yra valdžios kontrolėje, o valdžia, turėdama didžiulų balsų kongrese, bandys tą bilį kuogreiciausia pravesti.

Trečia prezidento inauguracija

Pirmadienį sausio 20 dieną buvo prezidento F. D. Roosevelto inauguracija — trečia iš eilės. Vyriausias teisėjas Hughes jau trečiu sykju jį prisaikdino pildyti Suvienytųjų Amerikos Valstijų konstituciją. Washingtono susirinko daugybė politikierų ir valdžios tarnų pasidžiaugti inauguracijos ceremonijomis. Del inauguracijos progos prezidentas Rooseveltas pasakė kalbą, kurioj gyrė demokratiją, bet beveik neužsiminė apie karą. Jis kalbėjo 16½ minučių. Demokratinė valstybė (nacija) turi kuną ir turi protą, sakė prezidentas, ir ji turi ką nors tokio gilesnio, labiau pastovaus ir didesnio, kam sunku surasti tinkamą žodį, bet ką galima pavadinti dvasia arba Amerikos tikėjimu. Jeigu Amerikos dvasia būtų buvusi užmušta, tai Amerika būtų pražuvusi. Prezidentas pareiškė pasiryžimą apsaugoti demokratiją "akvvaizdoj dar niekad nesutiktų didelių pavojų."

Hitlerio ir Mussolinio pasikalbėjimas

Tur but sekmadienį sausio 19 dieną kur nors Vokietijoje Italijos diktatorius Mussolini atvyko pasikalbėti su Vokietijos vadu Hitleriu. Laikas ir vieta buvo laikoma slaptyste, je gal iš baimės Anglijos bombnešiu. Mussolini tame pasikalbėjime nieko kito negalėjo daryti, kaip tik prašyti Hitlerio pagalbos. Hitleris, žadėdamas pagalbą, galėjo tikti diktuoti Mussoliniui. Jis galė-

jo taipgi pasigirti, kaip smarkiai ir kaip greitai jis sumuš Angliją visai be Mussolinio pagalbos. Po tokio pasikalbėjimo Mussolinį galėjo likti tik visai nužemintu Hitlerio tarnu.

Maltos bombardavimas

Hitlerio pagalba Mussoliniui jau apsiereškė Maltos bombardavime. Malta yra mažutė Anghjos sala Viduržemio juroje netoli nuo italų Sicilijos salos ir pastoja kelią iš Sicilijos į Tripoli Libijos pakraštėje. Maltoje yra Anglijos laivyno ir orlaivų bazės. Vokiečių bombnešiai paskandino čia keletą Anglijos laivų ir padarė žalos aerodromui Maltos saloje. Vokiečiai bombardavo Malta keletą dienų iš eilės. Anglai betgi sakė, kad jie nuovės po kelioliką vokiečių aeroplanų kasdien. Vokiečiai taipgi pradėjo bombarduoti Suezio kanalo apielinkes.

Francijos politikieriai, Petain ir Laval

Francijos premieras senas maršalas Petain gruodžio 13 dieną pereitais metais buvo išmetęs iš Francijos valdžios vice-premierą Lavalį. Už Lavalį užtarė Hitleris. Gal Hitleris net tiesiog pareikalavo, kad Lavalis būtų sugrąžintas valdžion. Apie Petainą buvo kalbama, kad jis nenusilenkias Hitleriui. Bet štai jis ir nusilenkė Sekmadienį sausio 19 dieną Petain turėjo slaptą pasikalbėjimą su Lavalium kur tai traukinio vagonė netoli Vichy, ir Laval sugrįžo valdžion "vardan Francijos vienybės." Tai yra Hitlerio pergalė Amerikos ambasadorių buvimas Vichy nieko nepadarė. Laval stovi už artimiausią Francijos kooperaciją su Hitleriu ir net už Francijos karą su Anglija. Petain ir gen. Weygand yra fašistai, griežtai priešingi demokratijai, nors nepalankūs Francijos stojimui į karą nei už nei prieš Angliją. Tuos du seniu Laval dabar galės pasukti kaip norės. Francijos vidaus reikalus Petain įvedė jau nebe fašizmą, bet tiesiog viduramžių baudžiavos tvarką.

Willkie išskrido Anglijon

Republikonų partijos kandidatas į prezidentus Wendell L. Willkie, parėmęs prezidento karo politiką ir susipykęs su savo partijos vadais, nusitarė skristi Anglijon ir pačiam pamatyti, ar ilgai Anglija galės laikytis. Prieš išskrisiant jis pasimatė su prezidentu Rooseveltu. Rooseveltas davė jam laiškelį nuvežti Churchillui.

Sovietų agentura

Sovietų Rusija pradėjo daug daugiau pirkti tavorų iš Amerikos ir vežti juos į Rusiją per Vladivostoką. Ypač padidėjo Rusijos pirkimas vario ir bodelnos. Spėjama, kad tuos dalykus Sovietų Rusija perka Amerikoje ir parduoda Vokietijai. Anglai protestuoja prieš tokį leidimą Rusijai agentauti vokiečių naudai. Bet Amerikos valdžia nenori del to su Rusija pyktis.

SLA Trečias Vajus Organizatorių pasizymėjimai

Praeitą savaitę gerokai pasispyrė SLA 195 kp. organiz., C. K. Pikielis, kuriam jau tereikia \$2,850 pasiekti antrą laipnį. SLA 1 kp. organizatorius J. Krauzlis, 301 kp. org. K. P. Develkis ir 352 kp. org. P. Kučinskas užrašė po \$1,000 apdraudos. Gerą šuolį pirmyn padarė 178 kp. organiz., B. Valentinas, o 55 kp. organiz., J. Andruška, savo darbuotę pradėjo su \$500 apdraudos. Kiti organizatoriai užrašė po mažiau. Praeita savaitė buvo pasekmingiausia savaitė laike šio vajuas.

KIEK KURIS ORGANIZATORIUS PRIRASĖ NARIŲ, KIEK UŽRAŠĖ APDRAUDOS IR KOKĮ PASIEKĖ LAIPSNĮ

Užrašė apdraud.	Pasiekė laipsnį
Aymanas J., 38 kp., Brooklyn, N. Y.	\$12,150 II
Pikielis C. K., 195 kp., Pittsburgh, Pa.	7,150 II
Trečiokas A. S., 245 kp., Newark, N. J.	5,200 I
Račla P., 57 kp., Worcester, Mass.	3,000 —
Praškevičius A. M., 14 kp., Cleveland, Ohio	2,500 —
Mačiulis J., 262 kp., Waukegan, Ill.	2,500 —
Valentinas B., 187 kp., Chicago, Ill.	2,400 —
Stakionis M., 41 kp., Lawrence, Mass.	2,150 —
Banišauskas A. J., 13 kp., Minersville, Pa.	1,750 —
Andriusis J., 35 kp., Wilkes Barre, Pa.	1,700 —
Mišlidenė M., 14 kp., Cleveland, Ohio	1,500 —
Tareliūtė H. E., 11 kp., Waterbury, Conn.	1,500 —
Matulaitis A., 87 kp., Omaha, Neb.	1,500 —
Davulis A. P., 194 kp., Cambridge, Mass.	1,500 —
Vasukonis V., 200 kp., Detroit, Mich.	1,500 —
Ramanauskas, 211 kp., Mahanoy City, Pa.	1,500 —
Kasputis-Vaicekšius, 212 kp., Kenosha, Wis.	1,500 —
Develkis K. P., 301 kp., Cicero, Ill.	1,500 —
Gloveckas J., 274 kp., Spring Valley, Ill.	1,400 —
Poklėk, 56 kp., Jeannette, Pa.	1,200 —
Petkevičius L., 173 kp., Lowell, Mass.	1,200 —
Krauzlis J., 1 kp., Edwardsville, Pa.	1,200 —
Lauritonas A., 63 kp., Chicago, Ill.	1,000 —
Užlaivins O., 99 kp., Herminie, Pa.	1,000 —
Zapols J., 122 kp., Chicago, Ill.	1,000 —
Lukoševičius A., 152 kp., Brooklyn, N. Y.	1,000 —
Paskevičius L., 293 kp., Wilsonville, Ill.	1,000 —
Dėdinas A., 297 kp., Greenfield, Mass.	1,000 —
Kriauciulis A., 318 kp., Worcester, Mass.	1,000 —
Kučinskas P., 352 kp., Detroit, Mich.	1,000 —
Tumavičienė, 49 kp., Boston, Mass.	900 —
Kvedaravičius K., 12 kp., Nanticoke, Pa.	700 —
Zalatorius A. J., 36 kp., Chicago, Ill.	700 —
Kvaratijus M., 142 kp., New Haven, Conn.	700 —
Subonis M., 157 kp., Youngstown, Ohio	700 —
Jurėnas B. S., 173 kp., Chicago, Ill.	700 —
Panlauskas K. J., 335 kp., Greenpoint, N. Y.	700 —
Kučinskas P., 352 kp., Detroit, Mich.	700 —
Keblavičienė B., 352 kp., Detroit, Mich.	700 —
Brazaitis P., 359 kp., Dorchester, Mass.	700 —
Maliauskas A., 299 kp., Rumford, Me.	600 —
Baršketis J., 92 kp., Courtsey, Pa.	600 —
Medvalnis A., 3 kp., Elizabeth, N. J.	600 —
Katilius J., 6 kp., Plymouth, Pa.	600 —
Zemantauskas J., 11 kp., Waterbury, Conn.	600 —
Balalonė A., 18 kp., Westville, Ill.	600 —
Subačius J., 23 kp., Shenandoah, Pa.	600 —
Birštonas P. W., 23 kp., Shenandoah, Pa.	600 —
Kijauskas J., 52 kp., Mt. Carmel, Pa.	600 —
Andruška J., 55 kp., Chicago, Ill.	600 —
Snaurkėnas A., 63 kp., Chicago, Ill.	600 —
Jakūčionis S., 79 kp., Inkerman, Pa.	600 —
Shukst P. E., 135 kp., Philadelphia, Pa.	600 —
Norkus W. E., 135 kp., S. Milwaukee, Wis.	600 —
Gallinskas J., 203 kp., Sebestopol, Pa.	600 —
Stankus J., 277 kp., Leechburg, Pa.	600 —
Sablinskas A., 318 kp., Worcester, Mass.	600 —
Budvidis V., 352 kp., Detroit, Mich.	600 —
Dibulaid K., 342 kp., Easton, Pa.	600 —
Stauris A., 330 kp., Dorchester, Mass.	600 —
Radzevičius J., 66 kp., Ansonia, Conn.	600 —
Mockus N., 75 kp., Los Angeles, Cal.	600 —
Štalmienė B., 77 kp., Rockford, Ill.	600 —
Dennis J., 121 kp., Clinton, Ind.	600 —
Mankienė K., 134 kp., Chicago, Ill.	600 —
Zilinskas A., 186 kp., Alliance, Ohio	600 —
Neverauskas V. T., 186 kp., Akron, Ohio	600 —
Kastant M. J., 194 kp., Roxbury, Mass.	600 —
Urbonas A., 365 kp., Port Chester, N. Y.	600 —
Ernest Emma, 371 kp., Cambridge, Mass.	600 —
Sugdinis J., 311 kp., W. Frankfort, Ill.	600 —
Katkevičienė K., 134 kp., Chicago, Ill.	600 —
Jurėnas B. S., 173 kp., Chicago, Ill.	600 —
Kaulinas J., 238 kp., Chicago, Ill.	600 —
Krukonis J., 188 kp., So. Boston, Mass.	600 —
Feizenė V., 226 kp., Chicago, Ill.	600 —
Tvaron S., 370 kp., Philadelphia, Pa.	600 —

NAUJI ORGANIZATORIAI

Praeitą savaitę dar šios kuopos išrinko savo organizatorių del SLA Trečio Vajuas.

- Bikinaitė J., 40 kp., Pittsburgh, Pa.
- Vikroravičius J., 40 kp., Pittsburgh, Pa.
- Vainorius J., 40 kp., Pittsburgh, Pa.
- Virbickas J., 40 kp., Pittsburgh, Pa.
- Neveckas A. K., 131 kp., Norwood, Mass.
- Zilinskas A., 186 kp., Alliance, Ohio.

Visais vajuas reikalais rašykite SLA sekretoriui, M. J. Vinikas, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly

PUBLISHED EVERY FRIDAY

By the Lithuanian Alliance of America

KLEOFAS JURGELIONIS

DR. M. J. VINKAS

Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States \$1.50

To Foreign Countries \$2.00

307 W. 30th St., New York, N. Y.

Tel.: LACKAWANNA 4-5529

PILDAMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIŲŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Adv. F. J. BAGOCIUS, pres.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. MAZUKNA, vice pres.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

DR. M. J. VINKAS, sek.,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.

ADV. K. P. GUGIS, 182da,
323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. S. BIEZIS, dr. kvot.,
2201 W. Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

B. MOCKUS, 18do glob.,
726 E. 7th St.,
So. Boston, Mass.

B. MIKUZIUTE, 18do glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:
DR. A. MONTVIDAS,
2400 W. Madison St.,
Chicago, Ill.

P. W. BIRSTONAS,
205 W. Oak St.,
Shenandoah, Pa.

B. BAKANAS,
2404 Charles St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:
C. K. PIKIEL,
629 - 54th St.,
Pittsburgh, Pa.

A. S. TRECIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

ADV. K. S. CELEDINAS,
6814 N. Broad St.,
Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:
REV. M. VALADKA,
1743 N. Sumner Ave.,
Scranton, Pa.

P. DARGIS,
25 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

J. SEMANTAUŠKAS,
130 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.

Skundų ir Apel. Komisija:
REV. B. F. KUBILIUS,
2 Atlantic St.,
So. Boston, Mass.

P. B. BALCIKONIS,
R. F. D. No. 1,
Kirkwood, N. Y.

ADV. A. LIDY,
7210 So. Fairfield Ave.,
Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:
DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

V. J. KOLICIENE,
1620 Beaver Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

M. VAIDYLA,
840 W. 33rd St.,
Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:
DR. M. J. VINKAS,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.

M. KEMESIENE,
3434 Howard St.,
Detroit, Mich.

H. KLIMIENE,
907 E. 130th St.,
Cleveland, Ohio.

Sveikatos Komisija:
DR. P. ZALATORIS,
1821 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. D. PILKA,
528 Columbus Ave.,
Boston, Mass.

DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

Jaunuolių Komisija:
O. ZORSKAITĖ,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

A. VAIVADA,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

S. RUPLAUSKIS,
100 Anderson St.,
Pittsburgh, Pa.

Priegl. Namų Komisija:
J. BRAZAUSKAS,
17909 Mapleliffe Rd.,
Cleveland, Ohio.

J. JARUS,
8213 Empire Ave.,
Cleveland, Ohio.

K. POCIUS,
12048 Halsted St.,
Chicago, Ill.

Iš mūsų turi kilti viltis mūsų tautai

1.
KOKIA DIDELE, kokia baisi yra lietuvių tautos nelaimė, — ar tą pilnai kas mato? Nelaimės didumas taip pritrenkė geriausius lietuvius, kad jie net nebežino kas galima būtų veikti. Daugelis nebemato vilties, daugelis užmerkia akis, lyg nenorėdami žiūrėti į išsižiojusios giltinės veidą. Jų nusiminimas didėja dar iš to, kad didžiama Amerikos lietuvių pasilieka šalti, abejutiški, pasitenkinę savimi arba nuleidę rankas. O gi Amerikos lietuviai sudaro nemažą lietuvių tautos dalį. Tą mes taip daug sykiu prisimenam, o prisiminę nematome, kad Amerikos lietuviai tebebutų gyva tautos dalim, kokia pirmiau buvo. Vienok mūsų tautos daly dar yra ir gyvų žmonių.

Mes trokštame vilties, mes norime nujausti viltį kad ir už tolimų dar kalnų. Bet mes nenorime pigios, apgavingos vilties. Mes nenorime vaikiško apsigaudinėjimo. Mūsų nebegali raminti toks pasakymas, kaip "Kas bus kas nebus, o lietuvis nepražus." Nes jis gali būti fatalio neveikimo pateisinimas. Nes jis yra neteisingas. Tokį pasakymą kartojant, jau taip daug žuvo lietuvių ir taip daug jų žusta dabar. Mums reikia vilties, kuri duotų ir pateisinimą ir pakstinimą mūsų gyvenimui, mūsų planams, mūsų darbams.

Kur tokia viltis?
Jos nebegali būti Lietuvoje bent šioj Lietuvos tamsioj valandoj.

Ji turėtų būti mmyse, mummyse gimti, mummyse apsiereikti ir iš mūsų išleisti savo spindulį visai lietuvių tautai.

Bet kad tokia viltis mummyse atsirastų, mes turėtume būti taip labai daug geresni, negu esame.

Ko mums truksta?
Apie tą kiekvienas mūsų veikėjas galėtų šį-tą pasakyti.

Bet savo trukumus nurodinėti ir skaičiuoti mums dabar reikia ne tam, kad išmetinėjus sau ir viens kitam. Savo trukumai arba ydos žinoti mums reikia greitam nuo jų pasiliuosavimui, kad galėtume tapti doresniais, kad galėtume geriau suprasti gyvenimą, kad galėtume geriau įvertinti žmogaus laisvę, iš ko galėtume išmokyti brangintą tautos laisvę, kad galėtume išgyti dvasios stiprybės ir išmokyti jungtis dvasioje su kitais laisvais mūsų broliais.

Tą turime pradėti kiekvienas nuo savęs. Kiekvienas save patį pirmiausia turime "sukritikuoti." rasti savo ydas, rasti savo silpnumus, savo vergiškas ypatybes, savo aklą atsidavimą "svetimoms dievams," savo tingėjimą savystovijai mąstyti, savo lengvą pasidavimą valstybinėms ar partijinėms propagandoms, savo sirgimą svetimomis ligomis, savo godumą ir tinginį, savo pavydą ir kerštą, savo išlepimą ir kitus blogus papročius.

2.
TŲ VISOKIŲ YDŲ, daugiau ar mažiau, kiekvienas mūsų turime. Tai buvo neišvengiama, kad jų išgytume. Beveik per 35 metus Amerikoje mes daugiausia darbamoms rodos tik tam, kad kuo daugiau sumenkėtume. Mes buvome paskendę partijiniuose kivirčiuose — šiandien negalėtume pasakyti nei už ką. Mūsų laikraščiai skleidė "peštukizmo" airą. Iš visokių Markso teorijų ir dogmų mūsų "liaudžiai" tik vienutinė viena buvo įkalta ir galvas, tai "klesų kovos" reikalavimo teorija. Ji pas mus praktikoje pasireiškė išraiškėmis didžiausio nemandagumo ir žiaurumo apšauktiemis "proletariato priešams" tarp savo "proletariškos" tautos žmonių. Nuo 1914 iki 1938 metų mūsų laikraščiuose netilpo nei tuzino tokių straipsnių, kuriuos būtų verta šiandien perskaityti. Mūsų niekas nemokino būti savystoviais, būti tikrais žmogaus laisvės mylėtojais, gerbti savo asmenį ir savo tautą. Mes buvome ver-

čiami į "mases" — dievai žino ką tas žodis ir bereiškia. Mes buvome mokinami vis ko nors "reikalauti" iš valdžios, bet niekas mūsų nemokino kaip pačiam savimi pasirūpinti. Mes buvome verčiami į valdžios garbintojus — visviena kokios valdžios. Iš baudžiauninkų kilę, Amerikoje mes darėmės vergais — ir dvasia ir kunu. Nestebėtina, kad tokio normalio, tokio tyčia sudraskyto gyvenimo pasekmėje pas mus pasidarė tiek daug piktų socialistų, iš kurių greit pasidarė dar piktesni komunistai, o "gerų" socialistų pasiliko tik mažutė kuopelė. Iš tų piktų komunistų dabar turime beveidžius vergus, biurokratiškiausios žmonių istorijoj tvarkos garbintojus, Stalino dievintojus, lietuvių tautos išgamas. Nors Lietuva turėjo pustrėčio milijono gyventojų, Lietuvoje niekad nebuvo nei dešimtos dalies tiek komunistų, kiek jų buvo privisė tarp Amerikos lietuvių. Amerikos lietuvių komunistų šiandien mes nebegalime skaičiuoti lietuviams. Jie nebėra mūsų tautos žmonės. Jie nepriklauso jokiai tautai. Jie tėra atmatos, šlamštas, niekai. Jie yra ne tik mūsų tautos priešai ir žudytojai, jie yra darbininkų "klesos" didžiausi išdavikai, jie yra žmonių priešai. Jų galvos yra amžinai uždarytos bent kokiam žmoniškumo idėjai, jų širdys — bent kokiam žmoniškam jausmui. Buvo būvę visokių fanatikų istorijoj, bet tokių žmonių dar nebuvo mačius, nes tai fanatikai ne idėjos, bet žiauriausios industrinės vergijos, fanatikai tautos marino.

Nesmagu net prisiminti tą keistą "gyvenimo mokyklą," kokią mes patys susikurėm ir patys išėjom, begyvendami Amerikoje. Kad dėl tokios "mokyklos" geroka Amerikos lietuvių dalis turėjo virsti lietuvių tautos išgamos, jau tai pasmerkia tą "mokyklą." Liudnai mes taipgi galime prisiminti, kad per tą visą laiką mes neįjurėm nei vienos labdaringos įstaigos, nei vienos mokyklos, nei vienos kolegijos, nei vieno prieglaudoms namo, nieko, kuo galėtume pasidžiaugti. Net mūsų Susivienijimas, pirmesnės gentkartės įsteigtas gražiais tikslais lietuvių tautinei vienybei stiprinti, paskutiniai trisdešimčiai metų buvo tik arena "klesų kovai" vesti, kur pamainomis tie patys broliai vieną sykį budavo "proletarais," o kitą sykį "buržuais." Aišku mums turi būti, kad viskas, kas vedė prie komunizmo, buvo negera, ir viskas, kas šiandien dar atsiduoda komunizmu, yra negera, vengtina, atsikratytina. Nors vėlai, mes šiandien turime apsisvalyti nuo senovės ydų. Mūsų tautos tragedija, mūsų asmeninė tragedija ta mums sakyte sako.

3.
MUSŲ pasitaisymas ir mūsų vilties brėkšta tegali prasidėti pas kiekvieną mūsų nuo savęs.

Kiekvienas turime tapti geru žmogum, geresniu ir dar geresniu negu buvom. Akis ir mintis reikia į save, į savo vidų pakreipti.

Buti geru žmogum reikia pirmiausia buti geru santykiu su savo artimaisiais, reikia buti geru tėvu, geru vyru, geru sunum, geru broliu, gera motina, gera pačia, gera duktere, gera sesere.

Beskaitant šiuos žodžius, tegul kiekvienas pakamantinėja save, kame jis buvo blogas tėvas ar sunus, bloga motina ar dukterė. Jam ar jai nereiks to sakyti. Jis ar ji, pats ar pati, tą matys. Pačiam-gi ar pačiai reikia tuojaus ir patiesą padaryti, reikia pradėt taisydamą gyvenimą — geryn ir geryn.

Šeimyna yra žmonių veislės gyvybės šaltinis ir žmonių kultūros lopšys. Pakrikimas šeimynos ir šeimyninio gyvenimo reiškia pakrikimą šalies, pakrikimą tautos ir neša pavojų žmonių veislei. Šeimynos pakrikime yra nedorybių versmė. Visos nedorybės veda prie susinaikinimo pačio žmogaus, jo šeimynos, jo giminės, jo tautos. Iš nedorybių kyla ištvirkimas, kyla priespauda, kyla žiauri valdžia, tiranija, nelaisvė, vergija. Šeimynų pakrikimu ir krikdymu ir kylančiomis iš to nedorybėmis remiasi ir dabartinis žmonių slogutis — komunizmas.

Tarp Amerikos lietuvių šeimyninio gyvenimo pakrikimas dažnai buvo pastebimas. Daugelyje mūsų šeimynų, nors iš paviršiaus žiūrint santaikoje gyvenančių, labai mažai kas bendro tebuvo tarp tėvų ir jų vaikų. Jie dažnai gyveno kas sau, ir vaikai nuėjo savo keliais. Tikro šeimyninio gyvenimo, kur tėvai bendrauja su savo vaikais ir savo išminčia ir savo meile dalinasi, Amerikos lietuvių šeimynose neperdaug tesimatė. Kaltininku to buvo Amerikos propagandinė mokykla ir miestų gyvenimas. Mūsų istorinė klaida buvo, kad mes kimšomės į miestus, industrijos ir lengvų pelnų vylojiami. Tą klaidą nepervėlu dar šiandien taisyti. Nepervėlu dar šiandien steigti savo kolonijas ir steigti savo mokyklas.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra mūsų šeimynų organizacija ir mūsų šeimyninio gyvenimo tąsa. Jis turėtų buti ir vedamas kaip mūsų šeimyninė organizacija, kurioje ir tėvai ir vaikai veiktų išvieno be jokių pašalinių politikų, palaikydami mūsų šeimynų ir mūsų tautos pagrindą. Susivienijimas, taip vedamas, galėtų dar daugiau duoti negu duoda, praplėsdamas savo veikimą toliau už apdraudą, stiprindamas šeimyninį ir tautinį lietuvių gyvenimą Amerikoje.

SLA nariai ir depresija
MUSŲ redaktorius brolis Kl. Jurgelionis Tėvynės 1-me numeryje pakėlė gana svarbų klausimą, kuriuo visi SLA nariai turėtų susidomėti.

Tame straipsnyje nurodyta, kad mes vėl susilauksime infliacijos ir depresijos. Skaitlinės ir išvadžiojimai yra gana aiškūs, ir nieko kartotino prie jų nereikia pridėti.

Aš noriu prie to straipsnio ir savo mintis ir patyrimus pridėti sąryšyje su ukiais arba sklypais ukiuose.

Mūsų SLA 291-mos kuopos nariai visi turi žemės sklypus. Ir jie visi yra daugiau apsaugoję nuo depresijų negu miestų gyventojai.

Žmogus, kurs turi šeimyną ir turi mieste namus, nėra apsaugotas, nes miesto namai nors duoda pastogę, bet neduoda pragyvenimo. Taip čia skurdžiai gyvena šimtai šeimynų miesteliuose Wyoming Klonyje, Pensylvanijoje.

Pažystu daug gyvenimo paliestų lietuvių, kurie turi \$3000 vertės namus ir niekur negali gauti ant savo namų paskolos. Bet jeigu ir gautų paskolą, tai jos negalėdami atmokėti tik prarastų ir savo namus.

Štai jums pavyzdys našlės moterės su trim vaikais iki 16 metų amžiaus. Ji turi namuką. Ji negali gauti našlės pensijos iš valstijos ir negali gauti be darbės pašalpos, kol ji turi namus ir jų neperrašo.

Paskolos ant morgičio nei bankas nei brokeriai neduoda. Jie sako, kad našlė neturi jeigu paskolai gražinti, o namų jiems, sako, nereikia.

Galų gale ta našlė gavo pinigų tik tuomet, kaip pusę namo perdirbo ir pavėdė rendai. Ant 3000 vertės namų gavo \$500 paskolos, ir pusę išleido pertaisymui namų.

Visai kitokioj padėty butų buvus ta našlė, jeigu butų turėjus namus su sklypu ukiu kokia 20 mylių nuo miesto. Sakysime, kad ji butų turėjus 5 akrus žemės. Ji butų lengvai galėjusi turėti du tuzinų geros veislės vištų, kurios duotų po 12 kiaušinių kasdien, taipgi vieną paršuką, kurs mažai lėsuotų ir rudenį butų nuo 300 iki 450 svarų kiaušlė pasipjauti mėšai. Be to viena karvė duotų nuo 20 iki 24 kvortų pieno į dieną. Tiek gyvulių lengva išlaikyti iš 5 akro žemės.

Štai ką galima gauti iš penkių akro žemės be jokių ypatingų pagerinimų. Ukininkai gauna nuo 400 iki 600 bušelių bulvių nuo akro. Vieno akro bulvių vienai šeimynai yra perdaug. Vienas ak-

koje.

Buti geru žmogum toliau reiškia neįieškoti savo gyvenimui jokių politiškių rodyklių, bet visuomet vaduotis žmoniškumo principais. Tas reiškia, kad su visa žmonija mes turime stengtis kiek išgalime gyventi taip, kaip gyvename su savo šeimyna, atsimenant, kad visi žmonės yra vieno Tėvo vaikai. Mes turime branginti žmogaus gyvybę. Mes neprivalome norėti prartyti kitą žmogų. Mes neprivalome gyventi iš savo darbo vaisių, kuriuos galime gauti iš gamtos. Mes neprivalome tolintis nuo gamtos. Mes neprivalome naikinti savo sveikatą ir trumpinti savo gyvenimą dirbtiniais valgiais, stipriais gėrimais ir dirbtiniais, tuščiais ir nepadoriais pasilinksminimais.

Buti geru žmogum toliau reiškia nebuti ubagu dvasioj. Dvasios stiprumas ir prakilnumas ateina iš pasitikėjimo savim, savo protu, savo darbu. Tas reiškia, kad mes negalime leisti sau pagėdauti, kad kiti mūsų gyvenimą aprūpintų, mums duoną duotų, o kartu mus išnaudotų. Tas reiškia, kad mes negalime leisti jokiai valdžiai visais mūsų gyvenimo reikalais rūpintis arba į juos kištis. Mūsų savystovybė yra mūsų asmeninės laisvės apsauga. Tiktai budami laisvės žmonėmis, kiekvienas atskirai, mes turėsime ir laisvą tautą, visi bendrai.

Tik taip tegali sužibti mummyse mūsų tautos išlikimo viltis.

ras kornų duos karvei maisto visai žiemai. Dar lieka trys akrai. Vieną pavėsime daržovėms ir troboms. Vieną pavėsime javams, avižoms. Trečią bus gerai apšėti kviečiais. Iš to bus šiaudų, grūdų, vištoms pašaro, karvei maisto, šeimynai duonos ir kruopų. Bus du šiaudų ir keturi kornų kambliai. Tas viskas duos keturis tonus meišlo kasmet. Kitų trašų ir kalkių kasmet reiks pridėt skypiai \$25-vertės, ir viskas augs gerai.

Karvutei, kiaulei ir porai tuzinų vištų gerai pastogei pastatyti užteks 2000 pėdų lentų. Jeigu tas viskas rasis ukiuose, ne mieste, budavonėms nereiks jokių leidimų.

Viską tvarkiai vedant, galima gyventi gerai.

Tai tiek paduodu praktiškių žinių apie sklypą žemės.

"Ar reikia bėgti nuo civilizacijos?" klausia J. Laukis kritikos straipsnyje, kurs tilpo žurnale "Lietuva." Nors jis išvadžioja gana plačiai, bet neatsako į tikslą, arba gal nėra susipažinęs su Amerikos ukiu.

Taigi leisite man čia nors trumpai ir tai pasakyti, kad ukyje šiandien galima labiau "civilizuotai" gyventi negu miesto kamštienėje.

Mes ukiuose turime visus patogumus, kokių miesto žmonės, ypač darbininkai, negali niekad turėti. Susisiekimas yra geriausias. Keliai cemento. Pensylvanijos valstijoj elektros yra visiems, kas tik jos nori. Mūsų namuose yra maudynės, radio, visi kiti patogumai. Mokyklos yra centralinės. Vaikams jau nereikia klampoti nei per purvyną nei per sniegą: juos nuveža ir parveža mokyklų busai.

O ką jau bekalbėti apie orą ir sveikatą. Oras ukiuose yra tyras. Apskaičiuota, kad Pensylvanijoj dviejų ketvirtainiškių mylių plote po vieną šeimyną gyvena.

Vanduo yra iš šaltinių arba iš žemės gręžtų skylių.

Maistas yra šviežias, nepagadintas ir neužnuodytas miestų dirbtuvėse.

Visi miesto žmonės vasarą bėga į ukius vasaroti. Krasa yra kasdieninė.

Pas mus net visoki iš civilizacijos miestų duonkepiai ir mėsininkai važinėja kasdien po ukius, nes yra ir ukiuose tokių, kurie tingi duonos išsikepti arba mėsos pasigaminti.

Manau, kad atsakiau į tuos klausimus, kurių brolis Kl. Jurgelionis nepaminėjo arba neatsakė.

JONAS J. NIENIUS.

Aleksotas galvoja apie vieną lietuvių ir latvių valstybę

Aistija

AISTIJOS klausimas nėra naujas, tik, atrodo, jis niekad rimtai nebuvo sprendžiamas, c delto, manome, mes, aiščiai, patys kalti, nes mes niekad nenumatėme pavojaus, kurs mums grėsė, grėsia ir grės.

Beje, jūs gal net nežinote, kas tai yra aistis ir Aistija? Tuo vardu buvo vadinama tautų šeima, gyvenusi pirmaisiais mūsų amžiais ant Baltijos jūros kranto, pradėdant tuoj aukščiau už Vakarų Slavų, vadinas, tuoj už Vyslos ir tėsėsi pakraščiu iki, maž daug, Rygos įlankos didesnės pusės, kur prasidėjo ugro-finų gyvenamosios vietos.

Aisčių vardą pirmas minį Romos istorikas, Tacitas. Po jo, VIII—IX amžiaus istorikas, Eginhardas, kalbėdamas apie Baltijos jūros pakraščius, be kita ko, įterpia tokį sakinį: "at (-ad) litus australe sclavi et AISTI, et aliae diverse incolunt nationes," tai yra, "rytų krante gyvena slavai ir AISČIAI, ir kitos įvairios tautos." Įdomu pažymėti, kad visą laiką gyvena tose pat vietose, tai yra, slavų tautų prie jūros prispausti.

Budvardis "aistus" dar ir šiandien yra gyvas tulose lietuvių tarmėse ir reiškia tą pat, ką šviesus, žinoma, šviesus ne morališka, o fiziška, prasme.

Iš skaitlingos šeimos likome tikrai mes ir latviai. Likome labai biauriai sužaloti. Mes tiksliai nežinome, kiek dar yra išsilaukusiu aiščių, gyvenančių tose pačiose vietose ir, žinoma, dar nepamiršusių gimtosios kalbos, bet reikia manyti, dar esant jų viename plote apie penki su viršum milijonų, o išeivių, turi būti, irgi prisirinktu apie pusantro milijono, vadinasi, viso pasaulyje galėtų but apie septynetą milijonų. Aišku, kad šiandien butų ne realu galvoti surinkti visus aiščius po vienos motinos — Aistijos sparnu, nes išeivių gryžta labai maža, o Rytų Prūsiose, neleidžiant mokyklų ir persekiojant baigia nykti suduviai, o jų likimo susilauks ir Klaipėdos krašto žemėčiai, koks likimas tą salų-salielių Gudijoje irgi sunku pasakyti, bet penkių milijonų branduolį galima butų lengvai sudaryti.

Kai kas gali pasakyti, kad penki, du ar trys milijonai, tai vienas ir tas pats, nes tai dar ne galybė. Ji negalės niekad savo reikalų apginti, ypač turint galvoje, kad visi aiščių kaimynai labai galingi. Bet kaip šiandien Lietuva ir Latvija, taip mūsų svajojamoji Aistija neturi ir negalės turėti kito noro, kaip tik taikiai gyventi iš savo rankų darbo ir amžinai nemirti. Tiems kukliems norams, manome, ji turi teisų ir ji gali to reikalauti iš savo kaimynų ir žmonių.

Ir kodėl gi mums reikia jungtis? Svarbiausia, kad mes esame paskutiniai vienos ir tos pačios giminės likučiai, o mūsų kaimynai deda visas pastangas ne tik kad mus pavergti, bet ir visiškai išnaikinti, be to, kad aiščių su kaimynais neriša jokie giminystės ryšiai. Ir dar vienas dalykas, be kurio, aišku, ir šios kalbos nebutų, tai kad dar mums nėra vėlu jungtis.

Reikia visada turėti galvoje, kad mes nesame nei slavai, nei germanai, tai yra, kad tarp mūsų ir jų yra tik tokia silpna giminystė, kaip, sakysime, tarp slavų ir germanų. Likimas taip lėmė, kad pirmieji šios eros amžiai mus rado slavų prispaustus prie jūros ir mes, negalėdami trauktis toliau, taip čia ir likome. Vadinasi, šiandien mums reikia nutarti vieną kartą visam laikui ir amžiams atskirti, kas yra kaimynų ir kas mūsų, tai yra, atskirti tai, ko jie per išties amžių eilę nepajėgė išnaikinti. Galima butų sutikti su visa kuo (Argi taip lengva?), net ir su pereitų metų rudenį rusų bei vokiečių nustatytomis sienomis, tik reikalauti pasikeisti tautybėmis (?), nes tuo butų galima sudaryti grynų gryniausį etnologinį elementą. Nesusiungus, nesudarius stipraus tautinio branduolio ir tuo butu nuo kaimynų neatsiribojus, mūsų gyvenimas pasiliks visam laikui netikras.

Jūs atsimenate pasakėčią apie tai, kaip dvi katės rado surio gabalą ir negalėjo jo pasidalinti. Jos kreipėsi į beždžionę, prašydamos padalinti taip, kad

nebutų skriaudos nei vienai, nei kitai. Beždžionė pasistatė svarstyklės. Teisė?!... Lygiai, kaip šiandienykščiai seimo rinkimai ir vienbalsis nubalsavimas įtraukti Lietuvą ir Latviją į Sovietų respublikų sąrašus. Žmonės, negalima juoktis, nei iš svarstyklių, nei iš rinkimų! Bet... beždžionė perlaužė kačių surį į dvi dalis, tik viena dalis buvo sunkesnė, tai ji nukando gerą gabalą, bet tąsyk jau kita dalis nusvėrė ir taip ji svarstė, kol nieko neliko. Vieną kartą nukas Vilnių, kitą kartą Klaipėdą, trečią kartą — Seinus, ketvirtą kartą švenčionius ir Druskininkus. Na gi, žmonės, tik taip jau gyventi negalima!

Latviam gal buvo nei šilta, nei šalta, kai mus taip kaimynai negailstingai žalojo ir draskė. Bet pereitą rudenį Kaune atvirai ir plačiai buvo kalbama, kad rusai su vokiečiais nutarę padaryti iš Lietuvos barjerinį penkių milijonų "grosmachtą," tai yra gražinti jai visą Vilniaus kraštą ir dar pridėti Latvijos dalį iki Dauguvos. Šią žinią, žinoma, už ką pirkau, už tą parduosiu, tai yra, už jos rimtumą neatsakau, nors aš pats savo ausimis girdėjau iš vieno mūsų kaimynų oficialaus žmogaus. Šis gandas pilnai galėjo buti patikimas, nes vokiečiai iš mūsų nesiskubino savo žmonių išgabenti. Budingas gal but ne pats gandas, bet mūsų klaidingas samprotavimas, kurs tėsėsi visą nepriklausomo gyvenimo metą. Reikia atminti tikti sporto rungtynes, kurios beveik visos baigdavosi skandalais, sportiškų santykių nutraukimais, išsiplūdymais spaudoje ir pan.

Kas mus jungia? Mus jungia viena aistiškosios kultūros praeitis, tėsusi nuo neatmenamų laikų iki slavų ir germanų susidurimo. Mus pradėjo skirti Prūsiose, Zemačiuose ir Latvijoje įsikūrę vokiečių ordina. Bet aiščių tautų kultūra buvo taip stipri ir taip savita, kad nežiurint sistemingos ir atkaklios kovos su pagonybe (o pagonybę reikia suprasti kaip tam tikrą kultūros pavaldą ir laipsnį), toji senovės aiščių kultūra paliko gilius pėdsakus iki mūsų dienų. Ir keista, kad tie pėdsakai daug gražiau išsilaukė tuose kraštuose, kur svetima įtaka buvo stipresnė.

Prieš keletą metų vienas Karaliaučiaus universiteto profesorius, studijavęs senovės prūsų kultūros liekanas, su didele ironija ir neapykanta kalbėjo apie tuos vokiečių "kulturtregerius," jo žodžiais tariant — barbarus, kurie sunaikino daug aukštesnę už naujai atneštą kultūrą. Kam teko matyti Klaipėdos kraštą, tas lengvai galėjo pastebėti, kad, sakysime, statyba ten išlaikė daug grynesnį ir budingesnį aistiškąjį atspalvį negu Didžiojoje Lietuvoje.

Paimkime seniausias, o tuo patim ir gražiausias liaudies dainas (tiek lietuvių, tiek latvių) ir mes jos rasime ne tai kad bendrumą, bet stačiai tapatybę. Skiriasi tik naujosios, kuriose jaučiama svetima įtaka.

Prieš ketvertą metų vasarojant Niudoje mane baisiai nustebino ir nustebino ne vien tai, kad latvių turistai labai mėgdavo pasikalbėti "kuršiškai" su Nidos ir Preilosvežiais, bet kad jie lengviau kažkaip už mus susikalbėdavo. Ir aš pradėjau sukti galvą, kuris čia galas butų. Ir toptelėjo galvon mintis, kad juos riša viena ir ta pati svetima įtaka, juk Latvijoje ir Mažojoje Lietuvoje vokiečių įtaka, o musuose — slavų. Ir nuo to laiko pradėjo aiškėti, kodėl ir kaip, bet čia, malonus skaitytojau, vietos stoka neleidžia nuodugnai visko išklustyti; tam dalykui reikia rimtų ir išsamų studijų.

Kunigaikščių Lietuva, aiščių giminų jungimo klausimo nesprendė, nes jo svarbos, reikia manyti, nesuprato, o del to mes to jų žygio pasekas kentėme ir tebekečiame. "Aušra" buvo nuėjusi iki gotų bei trakų, bet latvius pamiršo. Jie nepamiršo, bet ko mes tuomet įieškojome, to latviai nebuvo praradę, tai yra, kalbos ir kultūros autonomijos. Taip visą laiką vis smulkus reikalėliai mus palikdavo abejus, o gi dažnai dar smulkus išdidumai skyrė.

Jungiantis rimčiausio pasipriešinimo susilaukume iš kalbos skirtingumą. Bet

Iš Omaro Khaijamo Rubajatų

LXXX

Tas vynas, savo logikos kursai galybe
Septyniosdešimt dvi tikybas traukia į vienybę,
Alchemikas tas didis, kurs gyvenimo
Švininį naugį aukso apvelka skastybe.

LXXXI

Tas Mahmud, galingasis viešpats žemiškų sričių,
Kurs juodą abejingą minią baimių ir kančių,
Užkrėtusių mus' sielą intaka nuodų karčių,
Žaibuojančiu kardu išvaiko iš žmonių minčių.

LXXXII

Ar žinote, draugai, kad-gi gražias
Aš išrengiau sau antras vestuves:
Nuo savo lovos bergždžią Išmintį nujunkęs, aš
Sau Vyno dukterį išskyriau į pačias.

LXXXIII

O žmonės sako, kad skaičiavimais, kuriuos vartoju,
Aš metų paineivos prašalinęs pavojų,
Bet ne, aš išmečiau tiktai iš kalendoriaus
Negyvą Vakar-dieną ir negimusį Rytąjį.

LXXXIV

Kadangi, sako, Vynas priešu buvęs man vistiek
Ir garbę man nuplėšęs, tai stebėtis man teliek,
Ką vyndariai galėtų pirkti tiek brangaus,
Kad prekei jų prilygtų bent nors pusė tiek.

LXXXV

Išties, išties, pasitaisyti senai aš ketinau,
Bet ar negirtas aš buvau, kad taip prisiekavau?
Ir vis ateidavo Pavasaris su rožėmis,
Ir mano driskės atgailos nelikdavo daugiau.

tai, manome, nebutų sunku sutvarkyti, ypač turint gerų norų iš vienos ir kitos pusės, tai yra, gerai ir giliai dalykų svarbą supratus. Mat, kalba tiek latviuose, tiek musuose dar nėra išėjusi iš tarmių stadijos, kitaip sakant, rašto kalbos mes dar neturime, ji dabar tik kuriasi. Ne gana to, mes kalbą lietuviname grieždamiesi latvių tarmėse išsilikusiu aiščių žodžių, o jie panašiu būdu skolinasi žodžius išsaugotus mūsų tarmėse. Vadinasi, tik reikėtų abiems šalims gražumu susitarti del principo ir padėti aiščių kalbos pagrindus, pradėdant visai naują rašto kalbos tradiciją. Tai, atrodo, nebutų taip sunku, nes nėra tos tautos bent Europoje, kurios liaudis nesimokytų rašto kalbos. Juk ir dabar tiek musuose, tiek latviuose mokomasi rašto kalbos žodžių ir formų. Reikia manyti, kad mes su latviais turime apie 80% bendrų žodžių, o likusis nuosimtis tautiškų, kitaip sakant, skirtingų, vadinasi, tai naturalus

žodžių nuosimtis, kurį visose šalyse visi privalo mokytis.

Mūsų manymu, reikėtų eiti ne prie dvilypės valstybės, kaip buvo Čekoslovakija, bet prie pilno aiščių susiliejimo, nes tik taip galima butų priėti vienybės ir užtikrinti ateitį. Gal sakysime, lietuviai applatvėti arba, atvirkščiai, latviai applatvėti, bet ir vienu ir kitu atvejais mes pasiliksime aiščiai. Mes busime stipresni, ateities perspektyvos bus platesnės ir tikresnės.

Tam reikalui reikėtų sukviesti abiejų broliškų tautų kompetentingi žmonės, kurie padėtų aiščių studijų pamatus, tai yra, pradėtų rimtai šį reikalą svarstyti, nes šiandien, kai prieš mūsų akis stovi nauja kova del nepriklausomybės, manome, kad tai yra vienas iš patogiausių momentų Aistijos klausimui kelti. Valio Aistija!

ALEKSOTAS.

Molotovas kala, Stalinas auksuoja

SOVIETIJA pasirašė, ją ir Vokietiją džiuginančią, prekybos sutartį, kuri iššauks tukstančius paniekos, pašaipos ir pykčio žodžių, bet tik vieną kitą tikro supratimo ir įvertinimo žodelį. Mums, lietuviams, Sovietijos gyvenimą ir politiką dabar tenka atydziau sekti, nes, noromis nenoromis, mūsų tėvynė Lietuva vėl rusų imperializmo tinklan pateko Pabaltijui smaugti pradėtan caro Jaroslavo laikais, 1030 metais, kada jis (ir 1106 metais caras Vseslavas) lindo Latvijon. Tą tinklą audė caras Baisusis Ivanas, Petras Didysis ir Ekaterina Antroji. Stalinas "Saulė", 1939 ir 1940 metais, užlopė keletą po pereito karo tinkle atsiradusių skylių. Ekaterina Antroji rusų valstybei Lietuvą pagavo 125 metams. Kiekui metų Stalinas rusų valstybei Lietuvą laimėjo, tik ateities istorija pasakys. Tuo tarpu mums tenka įvykius šaltai, realistiškai stebėti ir esamos sąlygose stengtis savo tautos amžinesnės vertės dvasinį turą saugoti, globoti, ugdyti ir geresnei ateičiai dirbti.

Tokiu pat šaltu, realistiniu būdu (Sovietų vadai giriasi) Sovietijos politika, sakoma, vedama. Kada Hitleris ir Stali-

nas savo "draugiškumo" sutartį rugpjūčio 23 d., 1939 m., pasirašė, visi komunistams talkininkavę "rausvi" liberalai atkelėjo ir emė bendro fronto dėmių, it velnis švesto vandens, kratytis. Tačiau, nei Hitleris, nei Stalinas nėra nuo nepermdaujanam gyvenimo faktų ir istorijos įjėgų spaudimo laisvi. Sutarties pasirašymo metu, Sovietiją slėgė nenuginčijamas jos bekapitalistinės pramonės daugelio galų suirimas. Per 20 m. komunistinama Sovietijos pramonė ir prekyba ne tik kapitalistinių valstybių nepasivijo, bet negalėjo savo piliečius aprūpinti butais, avalu, audeklų, net maistu. Del duonos kilogramo 1938 metais Sovietijos darbininkas buvo priverstas dirbti 118 minučių; Amerikos darbininkas vidutiniai tik 16 minučių. Vidutinė Sovietijos darbininko mėnesinė alga tais metais siekė 288 rublius. Sovietiją spaudė pramonės negalavimas, neleidžias į didelį, moderninį karą įsivelti, o Vokietiją spaudė butinas reikalas karą ne dviems frontais, kaip 1914 metais, bet vienu Vakarų frontu vesti. Tokiu būdu, toks tokį pažino ir ant alaus pavadinio.

Dviejų diktatorių svetimais kumais vaišės dar nepasibaigė. Sausio 10 d., 1941 m., Sovietijos prekybos komisaras, Mikojanas, ir Vokietijos užsienio ministerijos atstovas, Kurt Schnurre, pasirašė, kaip Maskvos radio sakė, "kitą ekonominį žingsnį," 1939 metų susitarime numatyta programą. Vokiečiai sako, šis susitarimas duosias jiems grūdų, kiek istorijoje viena tauta kitai dar nėra niekad pardavusi. Gausi ir kitos žaliavos. Rusai džiaugiasi, gausi jiems taip reikalingų mašinų, paramstyti šlubuojantį ir girgždantį komunistinės pramonėsumą. Visa prekyba eis be pinigų — viskas eis mainais. Šis susitarimas, aišku, vėl nepermdaujanam gyvenimo faktais rymo. Sovietija nenori į karą įsivelti, nes jos biurokratinė sistema sugriūtų. Be to, šiame kare jai naudos nėra — ji gavo, ko norėjo, be karo, "draugaudama" su Hitleriu. Vokietiją gi Anglijos blokada verčia trupinių įieškotis bile kur, net visko stingančioje Sovietijoje. Be to, Sovietija čia gali vaidinti "teisingo perkupčiaus" vaidmenį — pirkti (auksu ar mainais) iš kitur, kur pigiausia, ir parduoti ten, kur brangiausia: Vokietijai.

Be prekybos sutarties, pasirašyta dar dvi, ir abi Lietuvą paliečia. Pirmoji sutvarko Lietuvoje pasilikusiu vokiečių perkraustymą Vokietijon. Kaip žinoma, tukstančiai Latvijos ir Estijos vokiečių "tapo atgal parkviesti "tėvynėn," kurios jų tėvų tėvai ir jie per 800 metų nematė. Lietuvos vokiečių, kažkokiais sumetimais (spėjama, ne tiek turto turėje) nekludytą. Kaikurie lietuviai šiame fakte matė paslėptą Hitlerio norą kada nors Lietuvą savo globon paimti ir Vokietijos-Sovietijos rubežių Dauguvos upės pakrante įrežti.

Dabartinis susitarimas leidžia 43 tukstančiams Lietuvos vokiečių (jei nori) kraustytis Vokietijon. Suvalkų ir Klaipėdos lietuviai (jei nori) turi teisės keltis Tarybinėn Lietuvon. Tokiu būdu, šiuo susitarimu Hitleris lyg pasako, kad Vokietija atsisako savo per 800 metų Pabaltijų įgytų pozicijų. Vokietijos imperializmas nusileidžia rusiškajam — ar kad geriau vėliau jam už ketoras griebti, tik ateitis parodys. Vokiečiai net tiesioginės prekybos su Pabaltijū atsisako: viskas eis per Maskvos organus. Tarybinę Lietuvą šiame susitarime atstovavęs komisaras Pozdniakovas.

Antra sutartis nustato Lietuvos (reiškia, Sovietijos) rubežių su Vokietija. Šią sutartį pasirašė Sovietijos premieras Molotovas ir Vokietijos pasiuntinys Maskvai, von Schulenbergas. Joje priminama Lietuvos Tarybinės Socialistinės Respublikos inkorporavimas Sovietų Sąjungon rugpjūčio 3 d., 1940 m. ir Hitlerio sutartis su Lietuvos Respublika kovo 22 d., 1938 m. (Klaipėdą atplėšus). Tais dokumentais atsiremiami, dviejų diktatorių tarnai "patvirtino" Lietuvos ir Vokietijos rubežių.

Demokratių ir žmogaus teisių savo tautai atkovoti trokščiančiam lietuviui norisi pasilausti: "kokio amžinumo šio reikalo spiriamų dviejų diktatorių sutartys?" Sovietijos politika tebėra, kaip rugpjūčio 23 d., 1939 m.: "į neperkandamą kevalą paslaptimi svyruojamas galvosukis" (tai Anglijos premiero, Winstono Churchill, posakis). Tiesa, Molotovas pernai bandė galvosukį paaiškinti. Jis tada tvirtino, Sovietijos užsienio politika esanti: 1) Tarptautiniais reikalais laisvos rankos; 2) Tolesnis neiralumo prisilaikymas; 3) Parama karą stabdyti, ne jį plėsti. Aišku, Sovietija tik savo kailiu besirupina, kaip kiekviena dora, gera, buržuazinė ir kapitalistinė valstybė. Kur du pešai, ten trečias naudojasi. Kuilgiau Anglijos imperija ir fašistų Ašis viena kitai kailį dulkina, tuo ilgiau suburokratinta komunistinė Rusija galės "viename krašte socializmą" kurti. Šiai galimybei Stalinas sakosi tikis. bet netikėjo nei Karolis Markssas, nei Leninas, nei Trockis. Ką laimėję demokratai, ar fašistai su komunistine Sovietija darys, tai Stalino rizika. Tai ir Lietuvos rizika. Mums tenka dirbti, kad laimėtų demokratija ir kad po to ji taip pasaulį suorganiznotų, kad visiems butų saugu, šilta, sotu ir laisva!

VYT. ŠIRVYDAS.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

Kvietimas rašyti prie SLA

A. J. Namaksy radio kalba per stotį WORL Boston, Mass., sausio 5 dieną, 1941 m.

Gerbiameji radio klausytojai:

Pastaraisiais metais žymiai pakitę Amerikos lietuvių visuomeninio gyvenimo sąlygos, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji Taryba matė reikalo įsikišti naujų priemonių organizacijos ugdymui. Visą padėtį nuodugniai apsvačius, nutarta sistematiškai vykinti naujoms sąlygoms suruoštas narių prirašymui vasarą.

Pirmas vėjus praveistas nuo spalio 1 dienos, 1938 metų iki gegužės 31 dienos, 1939 metų ir to vėjus daviniai buvo sekanti: Naujų narių prirašyta 1241, apdraudus sumoje \$579,950.00, įstojo mokesčiai sudarė \$3,778.00. Septynios naujos kuopos buvo suorganizuotos. Antrame vajuje, kurs prasidėjo spalio 1 dieną, 1939 metais ir baigėsi gegužės 31 dieną, 1940 metais, įstojo mokesčiai buvo panaikinti ir Susivienijimas apmokėjo daktarams už egzaminavimą naujų narių sumoje \$1,600.00, sutaupydamas tą sumą pinigų naujiems prisirašantiems nariams. Naujų narių prisirašė virš 1,700, apdraudus sumoje virš \$700,000, ir buvo suorganizuota 15 naujų kuopų. Dabar priklauso prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 15,500 narių, kurių apdrauda viršija \$7,000,000.00. Kuopų dabar turime 361. Massachusetts valstijoje yra virš 1,700 narių ir 38 kuopos.

Dunne's Insurance Reports, jų leidinyje 1940 metais raportą apie SLA baigė šiais žodžiais: "FROM THE FOREGOING ANALYSIS OF LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA... WE CONCLUDE IT IS ENTIRELY WORTHY OF THE HIGHEST PUBLIC CONFIDENCE AND SO RECOMMEND IT. Certificate Holders' rating January 1, 1940. A + Excellent." Tokiu būdu galime drąsiai kviešti tamstas prisirašyti prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje laike trečio vėjus, kurs prasidėjo spalio 1 dieną, 1940 metais ir baigėsi gegužės 31 dieną, 1941 metais, ir buti nariu seniausios, turtingiausios ir didžiausios lietuvių fraternalės organizacijos visame pasaulyje. Šiame vajuje nauji nariai ne tik yra priimami be įstojo mokesčių, ir ne tik Susivienijimas apmokės daktaro egzaminacijos išlaidas, bet toliau kiekvienam naujam nariui arba narei bus suteikta puiki dovana, butent Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Aukšnio Jubiliejaus Albumas. Šis Albumas yra 304 puslapių dydžio ir parduodama už \$5.00. Pasitikime, kad šis Albumas pripažinsite gražiu ir vertingu leidiniu. Jis gana plačiai atvaizdais nupiešia ne tik Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, bet ir Amerikos lietuvių tautinio, kultūrinio bei ekonominio veikimo istoriją per pastaruosius 50 metų. Taipgi be abejonės, pripažinsite, kad šis Albumas užtikrina naują garbingos vietos kiekvieno gero, šviesaus ir kultūringo lietuvių namuose, kuriuo pasigėrės mūsų jaunoji gentkartė ir galės pasididžiuoti prieš savo draugus svetimtaučius, kad mes pajiegėme išleisti tokį puikų leidinį. Pagaliau šis Albumas supažindina su Amerikos lietuvių visuomeninio veikimo veteranais ir su šių dienų veikėjais, parodo Amerikos lietuvių kil-

nius pastangas organizacijų kurime ir jų ugdyme, meno ir kitokio veikimo srityse. Tai dar sykį visi esate raginami prisirašyti prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, pasinaudodami palengvintomis išlygomis ir puikia dovana, o kas svarbiausia, apsidrausdami save ir savo šeimą nelaimės atsitikimams stipriausioje ir seniausioje lietuvių apdraudimo organizacijoje.

Norėdami prisirašyti arba daugiau informacijų gauti kreipkitės pas vietinius kuopų organizatorius arba pas antro apskrčio organizatorių A. J. Namaksy, 414 W. Broadway, So. Boston, Mass.

A. Kriaučialio kalba

A. Kriaučialio, SLA antro apskrčio pirmininko kalba iš stoties WORL Boston, Mass. sausio 12, 1941

Gerbiameji radio klausytojai ir SLA nariai:

Antro apskrčio generalis organizatorius A. J. Namaksy perėitą sekmadienį nušvietė tamstoms SLA stovį ir svarbą dabartinio "trečio vėjus." Antras apskritis Naujojoje Anglijoje kas metai skiria tam tikrą sumą pinigų, kad radio bangomis supažindintus lietuvius su SLA organizacija.

Turbūt dar niekad mūsų lietuviškame gyvenime nebūvo tiek svarbu organizuotis, kaip dabartiniu momentu. Tamstoms visiems yra žinoma, kad mūsų brangioji tėvynė Lietuva yra pavengta. Antra Lietuva pasiliks laikinai Suvienytose Amerikos Valstijose. Mes visi žinome, kad Amerikoje gyvena apie vienas milijonas lietuvių. Bet iš to miliono prie SLA priklauso 16000 narių. Tai labai maža dalelė.

SLA dirva yra plati gavi-mui naujų narių, ypač jaunimo. Mūsų jaunimas yra susirašęs tukstančiais ir skirtingas apdraudus kompanijas ir milijonai dolerių yra sumokama kas metai svetimtaučių kompanijoms. Ir ką gi mes iš jų gauname? Dalį savo sukurtų pinigų, tai ir viskas. Dabar paimekime ką SLA duoda savo nariams:

1. Moka ligoje pašalpą.
2. Nariai lanko savo narių sergant kaip broliai ir seserį.
3. Mirus nariui nuperkama vainikas, duodami grabnešiai ir yra suteikiama visas kitas patarnavimas.
4. Išmokama pomirtinė.
5. Yra šelpiama našlės ir našlaičiai.
6. Šelpiami lietuviai jaunuoliai studentai.
7. Leidžiamas organas "Tėvynė", kuris gina narių taip ir visus tautos reikalus.
8. Laikomi kuopų ir apskrčių susirinkimai ir suvažiavimai.
9. Rengiamos paskaitos, prakalbos, koncertai ir tt.
10. Seimai kas du metai išmoka tukstančių dolerių lietuvių tautiškiems reikalams.
11. Yra duodamos paskolos ant nuosavybių lengvomis išlygomis tiems, kurie jų reikalauja. Ir šimtas įvairių patarnavimų, kurie rišasi su Lietuvos ir lietuvių tautiniais ir kultūriniais darbais. Viskas tas yra atliekama už tą pačią mokesčių, kurią nariai sumoka kas mėnuo savo kuopų susirinkimuose.

Nagi broliai ir sesės! Ar yra nors viena organizacija pasaulyje, kuri duoda daugiau savo nariams už mūsų SLA?!

Atsakymas trumpas ir aiškus, kad nėra.

Tad brangus lietuvi, ne-lauk rytojaus, stok į SLA eiles, padidink mūsų skaičių. Dabar vėjus, dabar laikas. Rašykis pats ir rašyk savo vaikus prie labdaringos, kultūrinės organizacijos SLA.

Kuopos randasi kiekviename mieste. Kreipkitės prie kuopų organizatorių, o jie jums suteiks pilnas informacijas ir prirašys prie SLA.

Broliai ir sesers organizatoriai į darbą. Momentas svarbus. Vėjus laiko liko tik 6 mėnesiai. Linkėdamas visiems geriausių pasekmių jūsų darbe. A. Kriaučialis, SLA antro apskrčio pirmininkas.

New York, N. Y.

Iš SLA 126 kuopos metinio susirinkimo

SLA 126 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 3 dieną, 1941 metų, SLA Centro raštinėje, New Yorke. Susirinkimą atidarė pirmininkas M. L. Vasil 8:30 valandą vakare. Sekretorė A. Pupeliutė iššaukė valdybą, kuri visa radosi susirinkime, išskyrus vieną išdo globėją, kuri gyvena kitoje valstijoje. Po to perskaitytas protokolas perėjo iš sekančių narių: Almira Stanish, John Akunevich, Joseph Sangaila ir Tom Likas. Naujas pirmininkas, T. Likas, pasirodė, kad smarkiai veikia ir pirmame susirinkime parodė krutamus paveikslus iš Westinghouse Co. "An Ame-

rican Family at the World's Fair." Tas vakaras linksmai praėjo. Dabar nariams primenu apie Whist Party sausio 29 dieną. Kviečiam visus — senus ir jaunus ateiti ir linksmai vakarą praleisti ir laimėti gražių dovanų.

Irenė Yurėnas, SLA 365 kp. koresp.

Chicago, Ill.

SLA 217 kuopos nariams pranešimas

SLA 217 kuopa savo veikėjų pagerbimui rengia bankietėlių, kurs įvyks sekmadienį, sausio 26 dieną, francuzų įstaigoj, Hawaiian Garden, prie So. Artesian ir W. 99-th gatvių, vienas blokas nuo So. Western gatvės gatvekarų linijos. Pramoga rengiama tik-tai šios kuopos nariams. Įžanga, gėrimai ir užkandžiai nariams bus duodama dykai. Visi nariai šiuomi kviečiami susirinkti ne vėliau 3 valandos po pietų, nes su šia valanda prasidės programos punktu-ališka.

Prašome visus 217 kuopos narius kuoskaitlingiausia susirinkti ir tinkamai įvertinti savo veikėjus, kurie nuo pat pradžios ir iki šiai dienai rūpinasi ir energiška dirba šios kuopos išlaikymui. Nedaug tų veikėjų mes turime, tačiau privalome išreikšti jiems savo dėkingumą už jų nenuoalystrus savo organizacijos gero-vei.

Vienus nuoširdžiai kviečia Rengimo Komisija.

PAŽYMĖJIMAI IŠ REDAKCIJOS KREPSIO

NE POLITINES PARTI-JOS, ne srovės, bet Susivienijimas Lietuvių Amerikoje su savo tautine dorovės idėja, susidėjęs iš gerų lietuvių šeimynų, gali duoti mums viltį, kad lietuvių tauta bus po šio karo gyva.

SUSIRUPINKIME visi šios mūsų tvirtovės apsauga nuo nedorų jos priešų.

DABAR, DABAR kiekvienas SLA geras narys turi butinai lankytis į visus savo kuopos susirinkimus. Dabar mes turime glaudintis vienas prie kito, dabar turime stovėti nepalaužiamose eilėse. Broliai, sesuo, jei-gu mažai lankydavai savo kuopos susirinkimus, pradėk juos lankyti nuo sekamo susirinkimo. Atsimeink, nuo to viskas priklauso.

IKI ŠIOL visų kuopų korespondentų ir sekretorių pranešimai Tėvynėje baigėsi nusiskundimu, kad kuopos nariai mažai tesilanko į susirinkimus. Broliai, neduokite daugiau progos savo sekretoriams ir korespondentams taip skųstis. Ateidami į kuopos susirinkimus, atsimeškite ir savą sumanumą ir padėkite padaryt kuopos susirinkimus gyvais, maloniais, draugiškais ir pakeliamais dvasiškai. Bukite susirinkimuose su visomis savo šeimynomis ir padarykite kiekvieną susirinkimą bendra šeimyniška švente.

KADA LAIKOTE savo susirinkimus, visokią politiką palikite už durų, o viduj turėkite tik fraternalizmą. Taip sesuo J. Martin daro savo kuopos susirinkimuose kartu su visais nariams.

VALSTIŲ auditoriai net iš keturių valstijų suvažiuo į SLA centrą Susivienijimo knygų reviziją daryti. Kol jie čia dirba, Susivienijimas turi jiems dideles algas mokėti, o taipgi juos valdydinti ir nakvinti. Del revizijos umai turėjo atvažiuoti iš Chicago į New Yorką išdinkinkas K. P. GUGIS, o iš Bostono prezidentas F. J. BAGOCIUS. Tas žymiai patuštins SLA lėšų fondą, kurs ir taip yra silpnokas.

LIETUVOS RAŠYTOJAS Aleksotas šiame Tėvynės numeryje savo straipsnyje "Aistija" kalba apie sudarymą vienos tautos iš lietuvių ir latvių. Bet jis turi omenėje valstybę, kurioj butų privaloma labai dirbtina "valstybinė" kalba, padaryta iš lietuvių ir latvių kalbų. Mums tai išrodo kaipo taipgi dirbtina svajonė, kokią gali turėti tik diktiniai "valstybiniai" žmonės. Dėja, "valstytingumu" ir pasitikėjimu valdžia visame kame dabar serga ir Lietuvos pabėgėliai. Mes Amerikoje galime palaikyti savo tautą ir be valstybės ir mums nereikia valdžios pagalbos.

BROLIS Vincas Krapšlys, SLA 200 kuopos narys iš Detroit, labai teisingai komentuoja apie D. Perkuno straipsnį ir apie biznierių ir profesionalus, kuriems D. Perkunas pastatė klausimą, kodėl jie remia komunistus. Brolis Krapšlys sako, kad mes nuo to klausimo nepabėgsime nei darbininkai, nei biznierių, nei profesionalai. Ir štai jo nesusumamas argumentas:

"Taigi mūsų biznierių ir profesionalai susilaukė šito klausimo, ir niekas kitas negali atsakyti, kaip tik jie patys.

Kaip Amerikos viešų darbų darbininkai, kurie dirba WPA darbe, gavo blankas

ir turėjo jas po prisiega išpildyti, kad jie nėra komunistai, fašistai ar naciai, o kurie atsakė tai padaryti, neteko darbo."

Taip dabar visiems yra laikas pasisakyti kur jie stovi, ar demokratijos pusėje, ar svetimų šalių tironų pusėje. (Skaitykite korespondenciją iš Detroito.)

NORS retkarčiais, bet dar vis ateina laiškų iš Lietuvos, nesulaikytų cenzuros. Tie laiškai darosi vis baisesni. Jie atidaro akis net komunistų davatkom. Brolis J. Karso-kas iš Grand Rapids rašo:

"Grand Rapids lietuviai, kurie buvo Rusijos davatkos, jau pradeda kitaip žiūrėti į Lietuvos Paleckio valdžią. Jau keli yra gavę laiškus iš Lietuvos, kur yra rašoma, kad tikrai ten jau dingsta žmonės ir jų niekas daugiau nebemato visai. Paleckis gal siunčia juos pas Abraomą arba pas Stalina."

VIENAS geras narys ir Tėvynės bendradarbis keli mėnesiai atgal pasiuntė du dolerius savo giminėms Lietuvoj. Dabar jis gavo nuo savo gimininių laišką, kuriame giminės apie tuos du dolerius sako šitaip:

"Laukėm kol atgausim dolerius po laiško. Tai už pusantro mėnesio parėjo ir du doleriai. Bet dolerių valdžia neduoda ir už dolerį tik duoda penkis litus ir 80 centų, o slaptai pas mus už dolerį duodama net šimtą su viršum litų. Valdžia liepia dolerius sumesti į bankus, o pas ką ras, tai bus nubausti. Bet į bankus niekas neneša. Mums labai gerai butų turėti tuos du dolerius, ką pasiuntėt, bet

ruošia labai idomų veikalą "Taip Tėvas Norėjo" trijų veiksmyų pjesė. Šis veikalas bus statomas apie vasario 16, tēmykite tolimesnius pranešimus. Į sąstatą įeis visi tinkami artistai, kuriuos Toronto publika gal jau senokai bema-tė, o žinau, kad ji nori pamatyti. Sąstatas vėliau bus paskelbtas.

Tarybos atstovas pranešė, jog vasario 16 dieną yra ruošiamos Tarybos prakalbos, St. Agnes svetainėje, su kalbėtojų kunigu Baikunu.

Ir naujoji 1941 metų valdyba ruošia "balių," ne bent koki, ale "silkių balių," be to, pati valdyba pagamins ir programą ant scenos. Šis parengimas įvyks vasario 1 dieną, šeštadienį, parapijos svetainėje, 7:30 valandą vakare. Bilietus galima gauti pas kuopos narius.

Valdyba kviečia visus ir užtikrina linksma balių.

S. B.

Cleveland, Ohio

SLA 136 kuopos susirinkimas

SLA 136 kuopos kviečiu buti susirinkime vasario 6 dienos vakare, priprastu laiku ir priprastoj vietoj. Visų narių parcija buti susirinkime, nes bus išduotas raportas iš pereitų metų darbuotės. Taipgi bus laiškas skaitytas laiškas iš SLA Cento sekretoriaus ir kiti laiškai, kurie prisijūti kiti SLA viršininkų 136 kuopai. Jūs turėsit daug svarbių ir netikėtų naujonybių aptarti šiame susirinkime. Taipgi atsiveskit savo pažyastumus prirašyti prie SLA 136 kuopos.

S. Čerauka, SLA 136 kp. pirm.

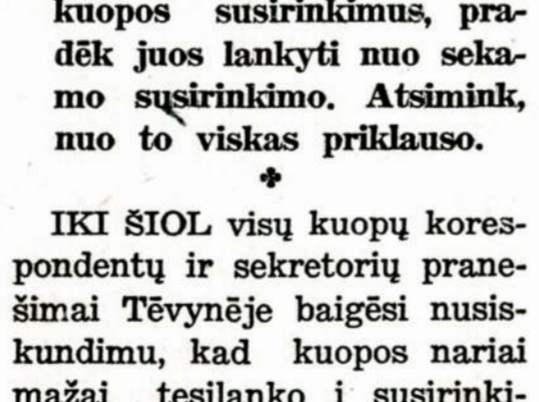
Toronto, Canada

Balius, prakalbos, teatras

Mūsų SLA 236 kuopa turėsiu susirinkimą sausio 12 dieną, kuriame dalyvavo gražus burelis narių. Visa eiga buvo sklaidi, pervesta naujoji valdyba, darinkta dar kaikurie valdininkai, k. t. knygius ir kuopos organizatorius. Šias pareigas A. Frenzelis sutiko ir toliau vesti. Dr. kvotėju perrinktas tas pats dr. R. Weins-teinas.

Teatrlė komisija jau dirba,

Lowell, Mass.

Stasys Kundrotas

Vienas iš uolių lietuviybės gynėjų Lowell, Mass. yra Stasys Kundrotas. Jis yra darbš-tus SLA 173 kuopos narys. Dabar tapo išrinktas DLK Vytauto Klubo prezidentu 1941 metams. SLA 173 kuopos nariai tuo džiaugiasi ir ji sveikina. (Skaitykite V. Ramunelio korespondenciją iš Lowell, Mass.)

SLA 136 kuopos kviečiu buti susirinkime vasario 6 dienos vakare, priprastu laiku ir priprastoj vietoj. Visų narių parcija buti susirinkime, nes bus išduotas raportas iš pereitų metų darbuotės. Taipgi bus laiškas skaitytas laiškas iš SLA Cento sekretoriaus ir kiti laiškai, kurie prisijūti kiti SLA viršininkų 136 kuopai. Jūs turėsit daug svarbių ir netikėtų naujonybių aptarti šiame susirinkime. Taipgi atsiveskit savo pažyastumus prirašyti prie SLA 136 kuopos.

S. Čerauka, SLA 136 kp. pirm.

Toronto, Canada

Balius, prakalbos, teatras

Mūsų SLA 236 kuopa turėsiu susirinkimą sausio 12 dieną, kuriame dalyvavo gražus burelis narių. Visa eiga buvo sklaidi, pervesta naujoji valdyba, darinkta dar kaikurie valdininkai, k. t. knygius ir kuopos organizatorius. Šias pareigas A. Frenzelis sutiko ir toliau vesti. Dr. kvotėju perrinktas tas pats dr. R. Weins-teinas.

Teatrlė komisija jau dirba,

Lowell, Mass.

Stasys Kundrotas

Cicero, Ill.

SLA 301 kuopos metinis parengimas vasario 1 dieną

Pradedant naujus metus bukime aktyvus savo organizacijai ir visuomet laiku lankyme susirinkimus. Štai mūsų metinis parengimas įvyks vasario pirmą dieną, 1941 metų, Joe Szameto sveitainėje, 1500 So. 49-th Ave. Per komisijos pasidarbavimą bus sulaušta bunco, o kas norės galės ir kazyroms paplankiuoti, nes už tai visi gaus dovanas. Po lošimui bus balius ir lietuviški šokiai. Supraskime ir turėkime atjautimą, kad komisija viena nieko nereikia, čia reikalingas visų narių prisidėjimas. Imkime mes pavyzdį iš skruzdžių, kokios jos mažos, o vienok sušėna didžiulius kalnus. Tad ir mes, nors vieną kartą, į metus parodykime duosnumą patys sau, savo draugijai ir ateikime nors mažą dalykėlį, c tuomet bus malonu praleisti vakarą tarp savo organizacijos brolių ir seserų. Beje, dabar eina vėjus del naujų narių gavimo. Priimami vyrai ir moterys nuo 16 iki 60 metų, taipgi ir maži vaikai. Įstojiimo nereikia mokėti. Aprausti galima nuo \$100

iki \$5000. Klauskite sekretoriaus informacijų.

Vincas Asčila, pirm. M. Tribičius, vice-pirm. K. P. Develkis, sekr.

Nanticoke, Pa.

IS SLA 12 kuopos susirinkimo

SLA 12 kuopos metinis susirinkimas buvo sausio 5 dieną, 1941 metų. Susirinkimą atidarė pirmininkas I. Berzanskis. Kaipo metiniame susirinkime, išdo globėjų buvo išduotas raportas, iš kurio pasirodė, kad kuopa per 6 mėnesius surinko \$649.66, į Centrą pasiūsta \$607.45, kuopai liko \$42.21. Kuopos įeig buvo \$39.45. Tokiu budu kuopai liko pelno \$2.76.

Buvo rinkimas kuopos valdybos 1941 metams. Valdyba vienbalsiai išrinkta ta pati, kurios sąstatas yra sekamas: pirm. Ignas Berzanskis, vice-pirm. M. Slavickas, fin. rašt. M. Lukoševičius, išdin. A. Lukoševičienė, prot. rašt. B. Kvedaravičius, išdo globėjai M. Venslovas ir K. Kvedaravičius, maršalka Tebzinskas, daktaras kvotėjas dr. Matkevičius, organizatoriai B. Asadauskas ir K. Kvedaravičius.

SLA 12 kuopos sekantis susirinkimas

SLA 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 2 dieną, 1941 metų, priprastoje vietoje, 1:30 valandą po pietų. Prašomi visi draugai atsilankyti, nes yra svarbių dalykų aptarimui. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 12 kuopos.

B. Kvedaravičius, SLA 12 kp. sekr.

Grand Rapids, Mich.

IS SLA 60 kuopos nuveiktų darbų

Sausio 3 dieną buvo laikytas SLA 60 kuopos metinis susirinkimas, kuriame buvo perrinkti kaikurie valdybos nariai. Šiais metais valdyba susideda iš šių narių: Pirmininkas J. Jankauskas, Vice-pirm. P. Draugelis, Finansų rašt. W. J. Morris, Nutarimų rašt. J. Karsok, Išdin. A. Kauskas, Išdo globėjai Mrs. Druskinis ir J. Lapinskas, Ligonių lankytojai S. Naudzius ir A. Lapinskas, Organiz. S. Naudzius ir W. Jung.

Tenka priminti, jog jau sunkokai reikia padirbėti kol gauna gerą kandidatą į bile

kurį valdybos urėdą, o kaip toliaus bus, tai nežinia. Organizatoriams naujų narių gauti, tai irgi yra nelengva, jei norima ištikrųjų dirbti. Mūsų jaunuolis organizatorius W. Jung jau pradžia padarė, jis tuštomis rankomis neateina į susirinkimą. Porą naujų aplikantų jam sako nesunku buvo gauti. Na, o senasis organizatorius S. Naudzius irgi nepasiduos, tai vis bus geresni vaisiai.

Mūsų kuopa turėjo šaunią vakarienę prieš Kalėdas. Davė gražaus pelno kuopai. SLA 60 kuopos vardas yra žinomas iš praeties, tai kas tik rengiama, vis skaitlingai žmonių susirenka.

SLA 60 kuopa turi narių 74. Sugyvena gražiai visi. Kas metai vis yra rengiama porą piknikų. Atėjus rudeniui irgi nepasiliekam be pasilinksminimų, rengiame balius ir tt.

SLA 40 ir 60 kuopos sutvėrė Grand Rapids pastovų komitetą su kitų draugių prisidėjimu Lietuvos nepriklausomybei ginti. Turi po tris delegatus išrinkusios ir jau turėjo keletą susirinkimų. Komitete daugiausia darbuojasi SLA nariai su visa širdžia norėdami padėti Lietuvai, kurią nuskriaudė So-

vietiška Rusija. Grand Rapids lietuviai, kurie buvo Rusijos davatkos, jau pradeda kitaip žiūrėti į Lietuvos Paleckio valdžią. Jau keli yra gavę laiškus iš Lietuvos, kur yra rašoma, kad tikrai ten jau dingsta žmonės ir jų niekas daugiau nebemato visai. Paleckis gal siunčia juos pas Abraomą ar pas Staliną.

Kažin ar jie tuos savo laiškus dėsi į "Laisvės" ir "Vilnies" laikraščius, kaip tuos laiškus teisingai rašo Lietuvos žmonės.

J. Karsok.

Ansonia, Conn.

IS SLA 66 kuopos susirinkimo

Sausio 11 dieną buvo SLA 66 kuopos susirinkimas. Šis susirinkimas turėjo įvykti pirmą šeštadienį šių metų, bet kad tą dieną didžiuliai valdybos narių prisidėjo dirbti, tai tik mokesčiai iš toliau atvykusių buvo paimta, o pats susirinkimas įvyko savaitė vėliau ir narių atsilankė labai mažai.

Šis susirinkimą vedė kuopos pirm. S. Bujanaukas. Kaip buvo rašyta, kad jis susižeidė dešinę akį, tai po ilgo gydymosi prisiėjo daryti operaciją ir išimti akį, tačiau brolis Bujanaukas atrodo pilnas energijos, gyvumo ir vėl darbuojasi SLA 66 kuopoj. Kaip patyręs veikėjas, jis dar daug mums gali padėti veikti.

Nekuriuos tarimus čia parašysiu. Kuopos valdyba išdavė raportus iš savo veikimo pereiną metą, iš kurių paaiškėjo kiek narių mirė, kiek prisirašė, kiek pinigų į Centrą pasiūsta, kiek Centras išmokėjo, ir kad kuopa turi 112 narių.

Sekretorius J. Radzevičius perskaitė laišką nuo ketvirto apskričio mokyklėlių pirm. W. M. Chase, prašant mokykloms paramos. Tas reikalas atidėtas kitam susirinkimui, c prisijutus bilietukus del laimėjimo nariai pasiėmė parduvinėti.

Likos nutarta paaukauti \$5.00 šelpimui lietuvių pabėgusių nuo bolsėvikų teroro.

Organiz. J. Radzevičius perstatė du naujus narius, organiz. S. Trapkauskas vieną, J. Braslys vieną ir J. Marčiulionis vieną. Tai linksma pažymėti, kad mūsų kuopa vis nariais augs.

Dar apie šelpimą lietuvių pabėgėlių nuo bolsėvikų teroro.

Šia proga noriu trumpai pasakyti kokius argumentus stato lietuviui nenorinti šelpiti minimus lietuvius, ištiktus didelio vargo. Šių žodžių rašytojui įnešus susirinkime paaukauti del lietuvių vargą kenčiančių, tai vienas atsisotojės sako: "Nereikia, ten pabėgo tik bankieriai." O yra žinių, kad bolsėvikai bankus konfiskavo ir visi pasilikto neturinti nieko. Daugiausia prisiėjo bėgti drašiau stovintiems už lietuviybę, ir jų pabėgo visokių įsitikinimų. Taipgi tenka kitus girdėti isreikšiant sekamai: "Tas nieko, kad Rusija užėmė Lietuvą. Kame skirtumas kas užduos lietuviui per žandą, Lietuvos policistas ar ruskis?"

Kai patyrinėji, tai pasirodo, kad tie žmonės seka bolsėvikų spaudą, o ta spauda netiesioginiai vis rašydama teigiamai apie Lietuvos kacapus, palaiko pas juos praeties vergijos dvasią. Sulyg jų sanprotavimo, lietuvis neturi buti bankierius nei policistas, kiti turi užimti šias vietas. Tai kaip sau norite vyrai, jau čia jusų protavimas ne į gerą pusę eina. Šiandien visų lietuvių yra šventa pareiga gelbėti savo brolius nuo bado, kad praėjus šiai baisiai aundrai, naikinan-

M. J. VINIKAS, SLA sekretorius.

AR FORDAS MOKA GERAS ALGAS?

ŠTAI KELETAS FAKTU apie Fordo Darbininkus.

Metų laikotarpiu, kuris pasibaigė lapkričio 3 d., 1940 m., Fordo mokamos algos visose Jungtinėse Amerikos Valstybėse palietė 113,628 nuo valandų dirbančius darbininkus, neįskaitant raštinių darbininkų, studentų ar viršinku. Jiems išmokėta algomis \$185,105,639.12. Ši suma, apimanti paėmus, sudarė kiekvienam darbininkui \$1,629,05 metinę algą.

Pagal vėliausiai žinomus valdžios apskaičiavimus senatvės apdraudus įstatymo palieštu li dirbančių darbininkų apalama metinė algą buvo \$841.00. Jei visi 45,000,000 šio krašto dirbantį darbininkai gautų tokias metines algas, kokias gautų Fordo darbininkai, tai jų metinės algos padidėtų virš \$35,000,000,000, tuo budu padidinant nacionalias pajamas apie 50%. Pagalvokite, ką tokis pajamų padidėjimas reiktų patiemis šio krašto darbininkams ir Amerikos ukininkams, kurių produktų kainos remiasi nacionalėmis pajamomis.

Fordo Rouge dirbtuvės darbininkams algų skalė paremta trimi padalinimais, butent: Neprityrusiems...

Mažiausia sandomoji algą - 75c už valandą

Postiau-prityrusiems... Mažiausia sandomoji alba - 80c už valandą

Prityrusiems... Mažiausia sandomoji algą - 90c už valandą. Padidėjimas algų remiasi darbininkų gabumais ir tarnybos ilgumu laiku.

Neprityrusiems darbininkams mažiausių algų skalės Rouge dirbtuvėje yra aukščiausiomis visoje industrijoje. Prityrusių darbininkų aukščiausios algos patenkinančiai lyginasi su kitų, arba yra net aukštesnės už kitų automobilių dirbtuvių mokamas darbininkams algas.

Dabar keletas faktų apie Fordo darbininkų darbe sąlygas. Ne tik sanitarškumo ir kitais sveikatos apsaugojimo žvilgsniais sąlygos yra geriausios visoje industrijoje, bet taipgi Fordas pralenkia kitus ir saugumo (išsilyms) tikslu apsaugoti darbininkus nuo nelaimingų atsitikimų. Ši faktą patvirtina sekantis paiginimas nelaimingų atsitikimų (compensation) apdraudus išaidu:

Pagal National Association of Underwriters apskaičiavimą aplama nelaimingų atsitikimų apdraudus kaina yra virš \$1.50 už kiekvieną \$100 mokamos algos sumą automobilių išdirbystėje dirbantiems darbininkams. Tuo tarpu Fordo darbininkų nelaimingų atsitikimų apdraudus išlaidos yra mažesnės nei 50c.

Tas reiškia, kad susiželdimo galimybės Fordo dirbtuvėse yra žymiai mažesnės, negu aplama paėmus kitose automobilių dirbtuvėse. The Ford Motor Kompanija neturi amžiaus apribojimo cerbininkams, tikrenybėje net tiksliai stengiasi palaikyti darbe senesnio amžiaus darbininkus. Aplamas Fordo darbininkų amžiaus lėkė Rouge dirbtuvėje, tiek ir kitose artimosios dirbtuvėse yra 38.7 metai.

Vėliausi patikrinimai parodo, kad šiose Fordo dirbtuvėse arti pusė darbininkų buvo 40 metų amžiaus ar kitose, kurie pasidalina į sekančias amžiaus grupes:

25,819 tarpe 40 ir 50 metų 14,731 tarpe 50 ir 60 metų 3,377 tarpe 60 ir 70 metų 417 tarpe 70 ir 80 metų 12 tarpe 80 ir 90 metų

Virš taip vadinamų reguliarių sandinių, Ford Motor Kompanija pasamdė tuokstantius darbininkų, kurie yra neregial, invalidaai ir kitaip patapę netinkamaisi produktiviam darbu, ir šiandien jiems moka reguliario darbe valandų algas. Jie nėra parinkti del to, kad jie galėtų dirbti automobilius ar prizuoti dirbtuve. Jiems mokamos algos del to, kad Henry Fordo įsitikinimu yra, jog didelės kompanijos darbininkų gerbuviai užtikrinti atsakomybę privalo siekti parelę globoti nelaimingus darbininkus ir po to, kai jų produktivės įtegos ir išgalės išsibigia.

Augėčiau nusakyta padėtis paremta tikrais faktais. Jie atviri kiekvienam, kas tik nori skaitytis su faktais. Kiekvienas norintis gauti darbą... pirkti automobilį... ar sudaryti sutarį nacionalio apalginimo dūtam pasiremiant žmoniško elgesio su darbininkais pagrindu, privalo padėti Fordo pirmoje vietoje jam prilintų įstaijų suraše.

FORD MOTOR COMPANY

čią viską, galėtume ir vėl atstatyti nepriklausomą Lietuvą.

SLA 66 Kp. Koresp.

Philadelphia, Pa.

Serga Antanas Tvaranavičius

Jau savaitė laiko serga influenza SLA 135 kuopos pirmininkas ir 370 jaunuolių kuopos globėjas Antanas Tvaranavičius. Jis guli namuose 5100 Pennway Ave. po priežiurą dr. A. P. Doro.

Linkiu jam greitai pasveikti ir vėl darbuotis lietuviybės labui. J. V. G.

Klaidos atitaisymas

Tėvynės No. 2-me SLA 4-to apskričio aprašyme pasakyta, kad brolis J. Marcinkevičius sušaukė valdybos susirinkimą.

Turėjo buti SLA 4-to apskričio pirm. J. Marčiulionis sušaukė valdybos susirinkimą. A. Birieta.

Cicero, Ill.

SLA 301 kuopos metinė atskaita

Metų laiko įeigos -- \$2,240.10 Centran pasiūsta sekančiai: Apdraudos ----- 1,335.53 Pašalpos ----- 470.70

SLA lėšoms ir kitoms smulkmenoms ----- 317.71 Našlių ir Našliučių fondan ----- 24.20

Kuopa turi 121 narių, kurių tarpe 76 vyrai ir 45 moterys. Mirė vienas narys V. Latvėnas, jo pomirtinė \$600 išmokėta jo moterei. Ligonių turėjom 6, 4 vyrus ir dvi moteris, kuriems pašalpos išmokėta \$193 vyrams ir \$103 moterims. Visų narių apdrau-

da neša \$66,150.00, vyrų \$42,000, moterų \$24,150.

Dabar eina vėjus del naujų narių, tai jeigu nariai suprastų savo užduotį ir per šitą vaju atvestų nors po vieną naują narį, o tas galima. Tad aš prašau visų nuosirdžiai buti aktyviais savo organizacijoj, ypatingai per šį vaju. Aplikacijų, mokesčių lentelių kreipkitės prie manęs šiuo adresu:

K. P. Develkis, 1518 So. 48-th Ct., Cicero, Ill.

Springfield, Ill.

Skubus ir svarbus SLA 158 kuopos susirinkimas

SLA 158 kuopos susirinkimas įvyks vasario 2 dieną, 1941 metų, 2 valandą po pietų, 213½ So. 4-th Street. Šiame susirinkime bus renkamas kuopos finansų sekretorius, nes Jonas Raulinaitis, dar neuzėmęs vietos sausio mėnesio susirinkime, atsisakė. Taigi malonėkite visi nariai atsilankyti ir išrinkti naują finansų sekretorių.

Petras Kizevičius, Buvęs sekretorius.

Lowell, Mass.

SLA 173 kuopos susirinkimas

SLA 137 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 2 dieną, 3 valandą po pietų, priprastoje vietoje. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti ir užsimokėti mėnesines duokles. Taipgi yra ir daugiau reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite savo draugus ir pažystamus prirašyti prie SLA 173 kuopos.

L. Petkevičius, SLA 173 kp. sekr.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Cekial išrašyti sausio 18, 1941.

Išmokėtos pomirtinės

MARĖ RUZGIENĖ, 14 kp., Cleveland, Ohio, gimus lapkr. 1 d., 1869 m., Suvalkų rėd., Kalvarijos apskr., Krosnos vals. Prie SLA prisirašė lip. 16 d., 1907 m. Numirė lapkr. 22 dieną, 1940 m. nuo uždegimo plaučių. Velionės sumui, Jurgiu Venslovui, pomirtinės išmokėta \$150.00

ANDRIUS KAVALIAUSKAS, 126 kp., New York, N. Y., gimęs vas. 28 d., 1867 m., Suvalkų rėd., Mariampolės apskr., Papiškio kaime. Prie SLA prisirašė spal. 28 d., 1909 m. Numirė lapkr. 26 d., 1940 m. širdies liga. Velionio dukterei, Anna Powell, pomirtinės išmokėta \$300.00

MARCELE KARALIENĖ, 226 kp., Chicago, Ill., gimus geg. 19 d., 1890 m., Sintautų apskirty, Veršių kaime. Prie SLA prisirašė bal. 1 d., 1920 m. Numirė spal. 5 d., 1940 m. šio liga. Velionės dukterei, Anastazijai Karaliutei, pomirtinės išmokėta \$300.00

ONA KAITIENĖ, 291 kp., Sweet Valley, Pa., gimus sausis 15 d., 1873 m., Vilkių apskr., Grugiškų vals., Jakiškių kaime. Prie SLA prisirašė kovo 5 d., 1922 m. Numirė lapkr. 8 d., 1940 m. širdies liga. Velionės sumui, Antanui Kaičiui, pomirtinės išmokėta \$150.00

Viso \$900.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$5,250.00

Išmokėtos ligoje pašalpos

JONAS GUSTAITIS, 7 kp., Pittston, Pa. Sirgo 10 savaičių \$45.00

PETRAS BIELSKIS, 14 kp., Cleveland, Ohio. Sirgo 2 savaites ir 2 dienas 14.00

ANTANAS KOVINSKI, 33 kp., Miners Mills, Pa. Sirgo 2 savaites ir 1 dieną 26.00

KAZYS POCIUS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 6 savaites ir 1 dieną -- 74.00

JONAS BALAIŠIS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 7 savaites ----- 42.00

KAZYS BARONAS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 13 savaičių ir 5 dienas -- 83.00

LEONAS JONIKAS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 2 savaites ----- 18.00

ROZE OSILIENĖ, 40 kp., N. S. Pittsburgh, Pa. Sirgo 24 savaites ----- 92.50

VACLOVAS SADAUSKAS, 86 kp., N. S. Pittsburgh, Pa. Sirgo 14 savaičių ir 5 d. 80.50

LEONAS LIDZIUS, 86 kp., N. S. Pittsburgh, Pa. Sirgo 3 savaites ir 3 d. 21.00

ONA ZICKIENĖ, 88 kp., E. St. Louis, Ill. Sirgo 3 savaites ir 2 dienas 40.00

KAZYS LUKOŠIUS, 94 kp., Zeigler, Ill. Sirgo 2 savaites ir 3 dienas ----- 30.00

JONAS NAUJOKAITIS, 121 kp., Clinton, Ind. Sirgo 12 savaičių ----- 72.00

MARĖ PREYTIŠ, 127 kp., W. Lynn, Mass. Sirgo 2 savaites ir 2 dienas 14.00

AGNIEŠKA KUCINSKIENĖ, 139 kp., Chicago, Ill. Sirgo 7 savaites ir 5 dienas -- 47.00

PETRAS ŠLEKAITIS, 143 kp., Scranton, Pa. Sirgo 7 savaites ir 1 dieną -- 25.00

JONAS ANDRIUKAITIS, 143 kp., Scranton, Pa. Sirgo 1 savaitė ir 4 dienas -- 20.00

SIMAS ANDRUSKEVIČIUS, 158 kp., Springfield, Ill. Sirgo 4 savaites ----- 12.00

JUOZAS KLUCINSKAS, 164 kp., Frackville, Pa. Sirgo 14 savaičių ----- 48.00

AGNES PLEIN, 173 kp., Lowell, Mass. Sirgo 14 savaičių ir 1 dieną 67.00

ANUFRAS TURKEVIČIUS, 185 kp., Indiana Harbor, Ind. Sirgo 4 savaites ir 1 d. 37.00

JONAS TAUTVIDAS, 212 kp., Kenosha, Wis. Sirgo 4 dienas ----- 6.00

JONAS KAVALIAUSKAS, 212 kp., Kenosha, Wis. Sirgo 4 savaites ir 3 dienas 20.00

URSULĖ SACAUŠKIENĖ, 238 kp., Chicago, Ill. Sirgo 6 savaites ir 5 dienas 61.50

JURGIS ŽIZIUNAS, 232 kp., Thomas, W. Va. Sirgo 12 savaičių ----- 54.00

MONIKA SIMAITIENĖ, 266 kp., Castle Shannon, Pa. Sirgo 16 savaičių ---- 96.00

ANDRIUS ZEGLIS, 274 kp., Spring Valley, Ill. Sirgo 1 savaitė ir 5 d. 22.00

JUOZAS MASIULONIS, 274 Spring Valley, Ill. Sirgo 5 savaites ----- 30.00

MORTA TEREVICH, 274 kp., Spring Valley, Ill. Sirgo 10 savaičių ----- 90.00

JURGIS BACEVIČIUS, 283 kp., Coaldale, Pa. Sirgo 1 savaitė ir 4 dienas 15.00

ONA KAITIENĖ, 291 kp., Sweet Valley, Pa. Sirgo 1 savaitė ir 5 dienas 11.00

KAZYS BRUSOKAS, 293 kp., Wilsonville, Ill. Sirgo 1 savaitė ----- 6.00

LEONAS KLINCKEVIČIUS, 325 kp., Terryville, Conn. Sirgo 8 savaites ----- 72.00

Viso \$1,392.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$3,042.75

Nauji aplikantai

A. KARPAVIČIUS, 23 kp., Shenandoah, Pa., N 1, paš. sk. I E. ZDANUK, 35 kp., Wilkes Berre, Pa., N 1, paš. skyr. II O. BUKAUSKIENĖ, 49 kp., Boston, Mass., N 1, paš. skyr. I J. STUKAS, 55 kp., Chicago, Ill., N 1 ST. YAKAVIČIA, 178 kp., Chicago, Ill., N 1 A. BOYLE, 178 kp., Chicago, Ill., N 1 A. GRUDZINSKAS, 186 kp., Alliance, Ohio, N 1, paš. sk. II J. STANISLOVAITIS, 188 kp., So. Boston, Mass., N 1 M. A. PANGAS, 226 kp., Chicago, Ill., N 1, paš. skyr. I J. GEDRAITIS, 274 kp., Spring Valley, Ill., N 1 K. BALTIKAUSKIENĖ, 274 kp., Spring Valley, Ill., N 1 ANNA MILASH, 301 kp., Cicero, Ill., N 3 ST. PARAZINSKAS, 335 kp., Greenpoint, N. Y., N 1, paš sk. I A. VERBICKAS, 359 kp., Detroit, Mich., N 1

VAIKŲ SKYRIAUS

G. VERBICKAS, 352 kp., Detroit, Mich., N 1 L. VERBICKAS, 352 kp., Detroit, Mich., N 1

M. J. VINIKAS, SLA sekretorius.

Protokolas SLA trečio apskrčio metinio suvažiavimo

SLA trečio apskrčio metinis suvažiavimas įvyko lapkričio 24 dieną, 1940 metų, LPD svetainėje, 1721 Jane Street, S. S. Pittsburgh, Pa.

Suvažiavimą atidarė apskrčio vice-pirmininkas V. Virbickas, 2 valandą po pietų.

Mandatų komisija paskirta iš J. Virbicko, P. Pivarono ir A. Kuzinaitės. Kol mandatų komisija sutvarkys mandatus, pakviestas pakalbėti SLA vice-prezidentas J. K. Mažuknas, kurs savo ilgoje kalboje palietė eilę SLA gerovę liečiančius klausimus ir plačiai aiškino apie "Tėvynės" redaktoriaus daromus nepamatuotus kaltinimus jam, kaip P. Tarybos nariui, "Tėvynėje."

Vice-prezidento kalbą delegatai rimtai išklauė ir paliečius jo kalboje klausimus, nutarė svarstyti vėliau.

Antruojų kalbėtojų buvo pakviestas svečias iš Lietuvos, advokatas Stasys Gabaliauskas. Jis širdingai sveikino SLA, kaip didžiausią ir garbingiausią lietuvių organizaciją pasaulyje, linkėdamas pasekmingos veiklos apskrčio valdybai, kuopoms ir visiems SLA nariams. Kadangi adv. S. Gabaliauskas išvyko iš Lietuvos rugsėjo 4 dieną, taip kad jam teko tula laiką gyventi Lietuvoje po dabartinę santvarka, todėl jis labai vaizdžiai papasakojo apie dabartinę Lietuvos esančią padėtį. Baigdamas ragino SLA narius ir visus Amerikos lietuvius visais galimais būdais gelbėti tėvynę ir savo tautai.

Suvažiavimo dienos pirmienu išrinktas Povilas Dargis, sekretorium V. Količius.

Mandatų komisijos vardu J. Virbickas skelbia sekančius kuopų atstovus:

40 kp.: A. Vainorius, P. Marmokas, J. Viktoravičius, J. Virbickas, V. Količius, O. Biržietienė, O. Leliušienė;

48 kp.: A. Vengrienė; 86 kp.: J. Rukas, S. Karsokienė, J. K. Mažukna, P. Pivaronas, J. Monskis, A. Dovidas, J. Pabartis ir S. Darbutas;

90 kp.: J. Naujalis, K. Milleris, B. Bakanienė;

95 kp.: B. Dursa ir .. Kubiškis;

104 kp.: F. Rodgers, P. Zilionis, I. Lazauskas, A. Kuzinaitė ir A. Zemaits;

128 kp.: J. Gataveckas; 169 kp.: O. Triškienė; 172 kp.: O. Gutauskienė; 192 kp.: A. Murauskas;

195 kp.: C. K. Pikiel, A. Lucas, H. Rimkevičienė, R. Paplauskas, G. Navadelkis, S. Nabažas, J. Nabažas ir E. Pikelienė;

247 kp.: J. Plekaitis; 258 kp.: M. Mikalauskas; 266 kp.: J. Poniškaitis; 286 kp.: J. Miliauskas; 353 kp.: J. Greičius, D. Sarda ir Gertruda Dargienė.

Sulyg komisijos rekomendacijos, visi delegatai liko priimti.

Skaitytas pereito apskrčio suvažiavimo protokolas per apskr. sekretorių S. Bakaną, kurs liko priimtas kaip skaitytas.

Apskrčio valdybos raportai.

Kadangi dabartinis apskrčio pirmininkas J. P. Milleris randasi ligoninėje, tai jo raportu nebuvo, tačiau suvažiavimas užgyrė jo darbuotė ir linkėjo greito pasveikimo.

Vice-pirmininko V. Virbicko žodžiu išduotas trumpas raportas ir priimtas.

Užrašų sekretoriaus S. Bakano raštiskas raportas priimtas kaip skaitytas.

Finansų sekretorės M. Zdankienės raštiskas raportas priimtas kaip skaitytas. Apskrčio ižde yra \$132.89.

Iždininko raportas sutiko su finansų sekretorės raportu. Priimtas.

Iždo globėjų darbuotės raportas priimtas, nors finansinio raportu iždo globėjos neturėjo. Suvažiavimas nutarė, kad apskrčio knygos (finansų) būtų peržiūrėtos ir raportas paskelbtas "Tėvynėje."

Nebaigti reikalai. Užklaustas vice-pirmininkas J. K. Mažukna plačiau paaiškinti kaip tikrumoje buvo su įvykusiais nesusiipratimais del išmokėjimo mirusio SLA nario pomirtinės per Lietuvos konsulą p. Daužvardį. Mažukna perskaiė kopijas kitų P. T. narių laišku viršminėtu klausimu. Paaiškėjo, jog K. Jurgelionio pranešimai, viršminėtos pomirtinės išmokėjimo reikalu, buvo nepamatuoti ir žalingi visai SLA organizacijai. (J. K. Mažukna pats tą parašė savo laiške, kurs tilpo Tėvynėje, ir daug plačiau negu pirmiau redakcijos buvo paminėta. — Red.) Po ilgų ir rimtų diskusijų suvažiavimas nutarė atkreipti P. T. atydą į tai, jog SLA nariai išrinko ją iš 7 narių, kad ji prižiurėtų ir tvarkytų SLA reikalus, o "Tėvynės" redaktorius eitu tik redaktoriaus pareigas. (Pranešti per organą kas dedasi P. Taryboj yra viena iš redaktoriaus pareigų. — Red.)

Rezoliucijų komisijos narys J. Virbickas perskaitė Lietuvos klausimu rezoliuciją, po kurią komisijos narys J. Miliauskas nepasirašė, pareikšdamas savo nepasirašymo priežastį. Po trumpų diskusijų rezoliucija vienbalsiai priimta.

Antra rezoliucija 86 kuopos perskaityta per J. Miliauską, po kuria yra pasirašiusi 86 kuopos valdyba. Rezoliucijų komisija siulė priimti šią rezoliuciją su komisijos priedu. Siuylmas vienbalsiai priimtas.

Rinkimai sekantiems metams valdybos ir parengimų komisijos. Išrinkti: pirmininku Povilas Dargis, vice-pirmininku V. Virbickas, užrašų raštiniuku Stasys Bakanas, finansų sekr. Marija Zdankienė, iždininku Juozas Virbickas, iždo globėjai Olga Sandaitė, Julė Bikinaitė ir Gertruda Dargienė.

Parengimų komisijon: J. K. Mažukna, S. Karsokienė, M. Delkienė, B. Bakanienė ir Antanas Janulevičius.

Organizatorium išrinkta S. Kazys Pikiel.

Kadangi buvęs apskrčio pirmininkas ištarnavo 10 metų ir dabar sunkiai serga, tai liko nutarta pakeičti J. Milleriui padėkų už jo darbuotė ir palinkėti greito pasveikimo, suteikiant jam \$20.00 dovaną iš apskrčio iždo.

Inėsta ir vienbalsiai nutarta, kad apskritis sušauktų Pittsburgho draugijas susitarimui rupintis Lietuvos reikalais.

Trečias inėsimas: suteikti auką Lietuvos gelbėjimo komitetui. Nutarta aukauti \$5.00 iš apskrčio iždo.

Sekantis apskrčio suvažiavimas nutarta laikyti ateinančiais metais Aliquippa, Pa.

Vienos minutės atsistojimu tapo pagerbti mirę SLA nariai.

Tuo ir baigėsi SLA 3-čio apskrčio metinis suvažiavimas.

P. Dargis, Suvažiavimo pirmininkas, V. J. Količius, Suvažiavimo sekretorė.

Neponset, Mass.

Iš SLA 176 kuopos metinio susirinkimo

SLA 176 kuopos metinis susirinkimas įvyko gruodžio 11 dieną, 1940 metų. Nariai buvo šaukti atvirutėmis, todėl daug atsilankė.

Šiame susirinkime buvo renkama kuopos valdyba 1941 metams. Išrinkta sekanti:

Pirm. Jennie Pirmenis, Vice-pirm. William Ansie, Fin. rašt. Jane Martin, Iždin. K. Rutkauskas, Iždo globėjai K. Kučinskas ir S. Sarafinas, Sr.

Prtolokų raštiniuke išrinkom V. Rutkauskaitę, bet kelias dienas vėliau ji gavo vakarinį darbą, todėl padavė rezignaciją. Rutkauskaitė neseniai baigė plaukų dabintojos mokslą.

Del kuopos gerovės nutarėm surengti "Penny Sale." Tuo reikalu rupinti suteikta pilna galia sekantiems komitetams: J. Pirminienei, V. Rutkauskaitėi ir J. Martinienei.

Man yra malonu rašyti, kad mūsų susirinkimuose yra labai gera tvarka. Visi nariai užsilaiko ramiai ir vienas kito jausmus ir mintis atjaučia. Prigulim prie fraternalės organizacijos, tai turim fraternaliai užsilaikyti. Tas žodis "fraternal" pareina iš lotiniško žodžio "frater", kurs reiškia brolis, tai fraternaliai reiškia broliškai. Po susirinkimui, jeigu norim "politika vartyti," tai nueinam į linksma vietą, kur galima smagiai kritikuotis iki vidurnakčio. J. M.

Chicago, Ill.

Iš SLA 217 kuopos metinio susirinkimo

Sausio 2 dienos vakare įvyko SLA 217 kuopos metinis susirinkimas, kuriame užtvirtinta šiems metams rinkta kuopos valdyba, kurią sudaro: pirmininkas K. Meškauskas (6418 S. Maplewood Ave.), vice-pirm. D. Bakienė, nutarimų sekr. V. S. Jokubynas (6935 S. California Ave.), finansų sekr. J. Grybas, (5918 S. Kedval Ave.), iždin. J. S. Vitkus (6616 So. California Ave.). Kuopos daktaras-kvotėjas dr. S. Biežis (2201 W. Cermak Rd.).

Susirinkimas nutarė savo kuopos veiklę pagerbimui surengti vakarą, kviečianti vakare dalyvauti visus kuopos narius, jų šeimynas ir tuos kurie nėra šios kuopos nariais, bet remia mūsų kuopos veiklą. Vakaras bus privatiško pobūdžio ir be apmokamos įžangos. Tam reikalui išrinkta komisija, kuriai pavesta tam vakarui surasti vietą, paskirti dieną ir sukviesti visus narius.

Pakeičta klausimas, ar mūsų kuopai naudinga priklausyti prie šešto apskrčio, kurs neatsižymi nei naudinga veikla, nei reikalinga tvarka, kuomet rytinėse valstijose gyvuojanti apskrčiai savo veiklumu pasižymi, pelno pinigus ir žymias sumas aukauja naudingsiems tikslams. Klausimą svarstant gyvai išsireikšta už ir prieš, o viską apkalbėjus, balsavimu nutarta šeštam apimui rupintis Lietuvos reikalais.

Atkreipta domė į Tėvynėje tilpusius J. Brazausko ir J. J. Bačuno straiipsnius reikale Prieglaudos Namo. Susirinkimas gyvai išsireikšė už Prieglaudos Namo steigimą, užgyrė Brazausko ir Bačuno nuomonės, ir nutarė to namo steigimą remti visais galimais būdais, bet tik tada, kada to namo steigimui bus padaryta kokia matoma praždia. Susirinkimas apgalavo, kad toks svarbus ir mūsų gyvenime reikalingas reikalas taip ilgai vilkinamas be jokios iniciaty-

vos iš Pild. Tarybos pusės, tik ellinių narių ramstomas išsireikšimais savo nuomonių.

Šios 217 kuopos susirinkimui laikomi Marquette Hall salėje, po No. 6908, prie So. Western Ave., Maquette Park kolonijoje, kiekvieno mėnesio pirmame ketvirtadienyje. Susirinkimai prasideda vakare 6 valandoj. Visi šios kuopos nariai labai prašomi skaitlingai lankyt savo susirinkimus, ir kam galima, atsivest naujų narių prisirašyt prie mūsų didžiosios organizacijos S. L. A.

SLA 217 Kp. Korespondentas.

Detroit, Mich.

Iš SLA 200 kuopos metinio susirinkimo

Sausio 5 dieną, Ukrainų Svetainėje, 9219 Russell St. įvyko SLA 200 kuopos metinis susirinkimas. Narių atsilankė skaitlingai. Valdybos ir komisijų raportai priimti. Bet mano supratimu kuopos ineciniai raportai turėtų būti pilni ir aiškūs, kad nariai žinotų ką kuopa per metus veikė, kiek turėjo parengimų, kiek pelno, kiek narių sirgo, kiek mirė, kiek išsibraukė, kiek persikėlė į kitas kuopas, kiek prisirašė, kiek kuris organizatorius prirašė, kur organizatoriams kreditas už tą sunkų darbą, kiek kuopa turi narių, kiek turėjo jeigų ir išlaidų ar pelno ir tt.

Tai maždaug tokis turėtų būti metinis raportas. O data patikrina knygas tarp finansų sekretoriaus ir iždininko ir viskas. Taip neturėtų būti, bet taip yra.

Komisija raportavo, kad sausio 26 dieną įvyks 200 kuopos drauge su 352 kuopa bankietas naujų narių įvedinimui.

Vasario 15 dieną įvyks 200 kuopos balius ir šokiai U. A. W. svetainėje, 11812 Okland Ave. Birželio mėn. įvyks piknikas Birutės darže.

Finansai ir nariai

Kuopa turi 105 narius ir \$146 pinigų. Centru pasiūsta \$1,599.00, o iš Centro gauta \$81.00. Kuopos išlaidų \$47.38.

Komunistų rėmimas

Pabaigoje kuopos susirinkimo vienas kuopos narys profesionalas pareikalavo, kad kuopa išneštų protestą prieš Tėvynę, o jeigu "Tėvynė" netalpins, tai jis mes Susivienijimą, nes Tėvynė apšmeižė jį, bet kad nei vienas neturėjo Tėvynės, tai nariams nebuvo aišku koks tas apšmeižimas, todėl šis reikalas paliktas kitam kuopos susirinkimui.

Bet man peržiurėjus Tėvynės suradau ne šmeištą, bet tik D. Perkuno klausimą mūsų profesionalams ir biznieriams, kodėl jie remia komunistus, tai ir viskas. Mes galime mesti Susivienijimą, bet nuo klausimo nepabėgime nei darbininkai, nei biznieriai, nei profesionalai.

Amerikos valdžia skiria po \$100,000 ir daugiau metams, kad ištirti komunizmą, fašizmą ir nacizmą, kad sužinotų kas jie tokie yra ir kam jie tarnauja.

Amerikos komunistų partijos buvęs finansų sekretorius B. Gitlow prisipažino Dieui, kad gaudavo iš Rusijos nuo \$150,000 iki \$300,000 į metus komunistų propagandai vartyti.

Browderis dar neprisipažysta, nes žino, kad valdžia uždarys jam jo pelningą biznierių Amerikoje vartyti. Taigi ar komunistai ginsis ar ne, o valdžia vistiek sužinos iš kur jie gauna finansinę paramą.

Taigi mūsų biznieriai ir profesionalai susilaukė šito klausimo, ir niekas kitas ne-

gali atsakyti, kaip tik jie patys.

Kaip Amerikos viešų darbų darbininkai, kurie dirba W. P. A. darbe, gavo blankas ir turėjo jas po prisiega išpildyt, kad jie nėra komunistai, fašistai ar naciai, o kurie atsisakė tai padaryti, neteko darbo.

Tokias blankas gausime ir mes, kurias turėsime išpildyti ir viešai pasisakyti kas mes esame, kam tarnaujame ir ką remiame, ar savo demokratišką valdžią, ar sveltimų šalių tironus. Ne visi biznieriai remia komunistus, bet komunistai toki jau sutvėrimai, kurie landžioja pas biznierių kaip ubagai, todėl vienas kitas biznierių neapsikėsdamas tų ubagų ir numeta kolį dolerį komunistams, už ką jie biznierių garsina per metų metus. Jiems svarbu parodyti valdžiai, kad juos remia Amerikos biznieriai, o ne svetima šalis. Taipgi jiems svarbu parodyti lietuviams kiek jie turi rėmėjų.

Vincas Krapšlys, SLA 200 kp. narys.

Chicago, Ill.

SLA 238 kuopos nauja valdyba

SLA 238 kuopos skaitlingas priešmetinis susirinkimas, kuriame buvo renkama 1941 metams valdyba, įvyko gruodžio 3 deimę, Gramonto Salėje.

Pažvelgus į naujai išrinktą valdybą, galima pasakyti, kad kuopos vadovyvė tapo pavesta jaunuoliams. Valdyba išrinkta iš šių asmenų:

Pirmininkas J. Kaulinas, Vice-pirm. A. Rudokas, Fin. sekr. S. Norkaitė, Prot. sekr. F. Puleikis, Iždin. E. Gramontienė, Maršalka M. Matulaitis, Iždo globėjai J. Norkaitė ir J. Povilaitis, Organiz. J. Kaulinas ir A. Rudokas.

A. R., SLA 238 kp. koresp.

Kenosha, Wis.

Šimtaprocentinės SLA šeimynos

Parengimas su paveikslais

Skaitydamos Tėvynę randi gražių aprašymų iš SLA kuopų apie jų šimtaprocentines šeimynas. Šitokios šeimynos turi būti gerbiamos, nes jos kelia organizacijos vardą ir prestižą. Skaitant iš aprašymų ir kiek man yra ypatiška kaip žinoma, tos šeimynos susideda iš labai rimtų žmonių ir gerai dalykus suprantančių, taip kad jos duoda mums suprastį, jog jos įvertina SLA kaip gerą ir įvairią organizaciją. Taip žiurint į tas rimtas šimtaprocentines šeimynas, sakau yra didelė garbė lietuviams prigulėti prie SLA — prie didžiausios pasaulyje lietuvių organizacijos.

Kitos kuopos didžiuojasi savo tokiomis šeimynomis, todėl ir man yra smagu pranešti, kad ir mūsų 212 kuopa gali taip pasididžiuoti. Mūsų kuopa turi tris tokias šimtaprocentines šeimynas. Jomis yra pp. Mitkai, Povilenskiai ir Untuliai. Motiejus ir Rozalija Mitkai yra seni ir rimti SLA nariai. Pereitą metą prirašė savo abudu sunų Mamertą ir Aleksą. Mamertus yra aukštai išsilavinęs muziko, lanko Madisono universitetą. Aleksas taipgi lanko aukštesnę mokyklą. Feliksas ir Ona Povilenskiai, irgi seni ir veiklūs SLA nariai, pereitą metą prirašė savo dukterį Adele. Adele yra baigusi aukštesnę mokyklą ir yra žinoma kaip rimta ir pavyzdinga mergaitė. Pereitą rudenį apšvedė su M. Inknamu, Eugenijus ir Julė Untuliai, taipgi seni, rimti ir veiklūs SLA nariai, prirašė savo sunų George. George yra

baigęs aukštesnę mokyklą, žinomas kaip rimtas vaikinys, turi savo biznį. Neabejoju, kad šiais metais SLA 212 P. A. darbe, gavo blankas ir turėjo jas po prisiega išpildyt, kad jie nėra komunistai, fašistai ar naciai, o kurie atsisakė tai padaryti, neteko darbo.

Toliaus blankas gausime ir mes, kurias turėsime išpildyti ir viešai pasisakyti kas mes esame, kam tarnaujame ir ką remiame, ar savo demokratišką valdžią, ar sveltimų šalių tironus. Ne visi biznieriai remia komunistus, bet komunistai toki jau sutvėrimai, kurie landžioja pas biznierių kaip ubagai, todėl vienas kitas biznierių neapsikėsdamas tų ubagų ir numeta kolį dolerį komunistams, už ką jie biznierių garsina per metų metus. Jiems svarbu parodyti valdžiai, kad juos remia Amerikos biznieriai, o ne svetima šalis. Taipgi jiems svarbu parodyti lietuviams kiek jie turi rėmėjų.

J. Kasputis.

Springfield, Ill.

Mirė senas SLA 275 kuopos narys

Sausio 2 dieną, 1941 metų mirė senas SLA 275 kuopos narys Antanas Uselis. Kuopa suteikė jam gražų gėlių vainiką. Velionis dirbo anglių kasykloj. Apart SLA 275 kuopos, jis priklausė prie Progresive Miners of America local 43. Antanas Uselis paliko žmoną Anastaziją ir tris sunus Stasį, Antaną ir Juozą. Velionis paėjo iš Lietuvos Kretingos apskrčio, Viviržėnių valsčiaus, Roigių kaimo. Lietuvoj paliko brolių ir seserį. Antanas buvo rimtas žmogus, gražiai sugyveno su savo šeimyna ir kaimynais.

Velionio Antano laidotuviemis rūpinosi ir gražiai tvarkė labororius Kirlen & Egon. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis Kalvarijos kapinėse.

Laidotuviuose dalyvavęs A. L.

Lowell, Mass.

Komunistai dirba nešvarų darbą

Mass. valstijoje mūsų kolonija Lowell mieste ir apielinkėje negali pasigirti dideliu lietuvių skaičiumi. Del lietuvių dar galima būtų čia daug darbo nuveikti. Bet kaip visur yra isimaišę "velnio tarėnų" arba kitaip pasakius "penktakojų," taip ir Lowell mieste yra jų nedidelis skaičius. Lietuviška patarlė sako: "Mažas kelmas didį vežimą verčia." Tai pritinka penktakojams, kurie mūsų kolonijoje judošiską darbą dirba ir daug kenkia intensyviai lietuvių darbui.

Prieš kurį laiką penktakojų veiksmas pasireiškė buvusioj SLA 173 kuopos vakariene, kur įvyko priėmimas naujų narių. Dalyvavo didelis skaičius lietuvių pritariančių SLA organizacijai. Bet dėja, labai liudnas reiškinys pasiroiškė. Mūsų toj gražioj kuopoj atsiranda tokių gaivalų kaip pavyzdžiui V. Čiulada. Kada buvo pakviestas kalbėti antro apskrčio pirmininkas brolis Kriauciūlis, kurs labai gražiai apibudino dabartinį liudnų mūsų tautos padėtį Lietuvoj, tai V. Čiulada prandėjo baisiausiai rėkti, kad meiluojį ir neteisingai kalbi, kad Lietuva laiminga patekus į rusų rojų. Negana to, kad taip kalbėjo, bet ir parašė korespondenciją į "Keleivį," kurioj apšmeižė mūsų Lovelio ir apielinkės lietuvius, išvadindamas negražiausiais vardaais ir bepročiais. Labai gaila, kad Lovelio 173 kuopa dar laiko tokius nenaudėjus.

Bet mes vistiek negalime skustis, kad ir neturime veiklų savo kolonijoje, nes atsiranda vertų paminėti ir patalpinti jo antvaizdą šiolai kraštieje.

Vienas tokių yra Stasys Kundrotas, kurs yra išrinktas DLK Vytauto Klubo pirmienuku 1941 metams. Jis yra aktyvus SLA 173 kuopos narys ir priklauso prie šios organizacijos su visa šeimyna. Jo iniciativa SLA 173 kuopal leista naudotis klubo sale, laikyti susirinkimus ir parengimus, beveik dovanai. Ta proga mes, SLA nariai, sveikiname tave Kundrotai su naujomis pareigomis ir linkime pasisekimo tavo darbuose del lietuvišybės.

Pasiryšk išvyti parazitus iš mūsų tvirtovės, butent iš klubo. Tai tavo pareiga.

Vyt. Ramunėlis, rep.

Akron, Ohio

Nepageidaujamas kuopų susidėjimas

Sausio 5 dieną 1941 metais iš SLA 354 kuopos susirinkimą atsilankė delegacija nuo SLA 198 kuopos, V. T. Neverauskas ir B. Jorašius. Ta delegacija pasisakė, kad atėjo su misija, girdi, mes nutarėm pakasavoti savo kuopą No. 198 iš So. Boyeno, o prisidėti prie jusų 354 kuopos.

Šis sumanymas priminė praeitį, ir buvo svarbu pažiurėti del ko jis atsirado dabar. SLA dvi kuopos Akronė gyvuoja jau nuo 1928 metų. Per tą laiką gyveno draugiškai. Kas kur norėjo, persikėlė ar prisirašė, ir žinoma narių skaičius augo abiejose kuopose. Kuopos yra parengusios bendrai visokių vakarų. Tai ko rodos daugiau reikėtų? Bet ramybės ardytojai tuo nepasitenkina. Jie nori padaryti vieną kuopą, kad galėtų atimti nariams laisvę ir net pakankti Susivienijimui.

Toks sumanymas jau ne naujiena. Jau kovo mėnesyje 1933 metais jis buvo svarstytas SLA 354-toj kuopoj ir S. L. A. 354-tos kuopos protokole apie tai skamba sekamai: "Nepriimti jokių narių iš S. L. A. 198 kuopos grupėmis ir neprisidėti prie jokių sumanymų, kurie galėtų bile kurią kuopą palengva panaikinti."

Mes šitą nutarimą pildysime. Mes gerai žinome, kad daugiausia jums rūpi mūsų turtas. Mokinkitės ir jūs taurpoms, tai ir jūs turėsite turto. Užtenka, kad Lietuvoje rusai valdo mūsų brolius. Mes čionai norime laisvai gyventi ir dirbti SLA labui.

Pora žodžių 354-tos kuopos nariams. Per vasarą pasilsėjote. Dabar laikas dirbti. Kiekvienas narys atsilankykite į susirinkimą ir prisidėkite prie naudingų darbų.

J. V. Ramoška, 926 Lane Ave., Akron, Ohio.

Erie, Pa.

Iš SLA 216 kuopos susirinkimo

SLA 216 kuopos laikytame susirinkime sausio 5 dieną, 1941 metų, apkalbėjus kuopos svarbesnius reikalus, buvo renkama kuopos valdyba 1941 metams. Valdybon išrinkta šie asmenys: pirm. A. Matulevičius, vice-pirm. C. Aliaz, sekr. J. Mikšėnas, iždin. V. P. Matulevičius, iždo globėjai F. Matulevičius ir V. Krineski, organizatoriai A. Matulevičius, 209 E. 7-th St. ir J. Mikšėnas, 431 Ash St., daktaras kvotėjas dr. F. W. Beck, 408 E. 6-th St.

Tikimės gerų pasekmių sekančiais metais, mes valdyba išrinkta iš gerai žinomų lietuvių darbuotojų. Linkiu geru pasisekimo valdybai, kad ji būtų naudinga del kuopos ir viso SLA.

Bet mes vistiek negalime skustis, kad ir neturime veiklų savo kolonijoje, nes atsiranda vertų paminėti ir patalpinti jo antvaizdą šiolai kraštieje.

Bet mes vistiek negalime skustis, kad ir neturime veiklų savo kolonijoje, nes atsiranda vertų paminėti ir patalpinti jo antvaizdą šiolai kraštieje.

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvyų Veiklą Amerikoje

Konferencija Lietuvos reikalais

Rengkimės į vieną darbą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę!

Zemiau talpinam laiškus, kurie buvo išsiuntinėti Mass. valstijos lietuvių organizacijoms ir visuomeniniam veikėjams per Worcesterio Lietuvai Remti Draugiją.

Pirmas laiškas

Gerbiamas Tamsta:

Kadangi Tamsta esį išrinktas atstovauti savo draugiją (vardas draugijos) busiančiame suvažiavime, kurs yra šaukiamas Massachusetts valstijos patriotinių draugijų ir veikėjų, idant subendrint visas įvejas į vieną ir bendrą darbą kovoję už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Todėl mes, kaip įgalotiniai Worcesterio lietuvių patriotinių organizacijų, turime garbės Tamstai pranešti, kad šis šaukiamas Mass. valstijos lietuvių draugijų atstovų suvažiavimas įvyks sekmadienį, sausio 26 dieną, 1941 metais, Lietuvyų Ukėsų Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės, Worcester, Mass. Suvažiavimas prasidės 11 valandą prieš pietus.

Suvažiavimo rengimo komitetas nuosirdžiai kviečia jus dalyvauti šiame suvažiavime, kuriame bus nustatytos Mass. valstijos lietuvių organizacijų bendro veikimo gairės dėl atsteigimo Lietuvos nepriklausomybės.

Iki pasimatymo, Lietuvai Remti Draugijos Suvažiavimo Rengimo Kom.

Antras laiškas

Gerb. Tamsta:

Zinodami, kad Tamsta esi visuomeninis darbuotojas ir mylintis savo tėvynę Lietuvą, kurios nepriklausomybę yra panaikinta, ir kuri dabar neša okupantų vergijos jungą, todėl mes, Lietuvos sunęs ir dukters, gyvendami šioje laisvoje Amerikos šalyje, nenuleiskime rankų, bet stokim į bendrą darbą, pasiaukokim dėl savo tėvynės Lietuvos, kad ji būtų laisva ir nepriklausoma. O kad subendrinti Mass. valstijos draugijas ir veikėjus į vieną darbą, yra šaukiamas šis minėtos valstijos suvažiavimas.

Šis suvažiavimas įvyks sekmadienį, sausio 26 dieną, 1941 metais, Lietuvyų Ukėsų Klubo salėje, 12 Vernon St., Worcester, Mass. Suvažiavimo posėdis prasidės 11 valandą iš ryto. Taigi, Tamsta, kaip nenuilstantis visuomenės darbuotojas, širdingai esi kviečiamas dalyvauti aukščia minėtame suvažiavime. Bendrinkime savo įvejas, nes tėvynė mus šaukia, vieningai dirbdami daug ką galėsime jai pagelbėti.

Viršuj minėtą suvažiavimą šaukia Worcesterio lietuvių suorganizuota Lietuvai Remti Draugija, susidedanti iš draugijų atstovų ir veikėjų, sykiu pritariant tam bendram darbui Mass. valstijos draugijoms ir klubams.

Su pagarba, Lietuvai Remti Draugijos įgalotiniai nariai, Mass. valstijos suvažiavimo rengėjai. Pasirašo:

A. Janušonis, pirm. J. Lapinskas, sekr. Nariai:

A. Kriaučialis, J. Dvareckas, G. A. Kyba.

Lietuvių organizacijos

Čia skelbiame daliną surašą tų lietuvių organizacijų, kurios sutiko dalyvauti Mass.

valstijos konferencijoje ir jau išrinko savo delegatus.

Walpole, Mass. SLA 355 kuopos delegatai: P. Blažys, J. Dixon, P. Kručias, Iz. Vasiliauskienė, M. Binkevičius ir J. M. Pečiulis.

Worcester, Mass. SLA 57 kuopos delegatai: Pijus Račila, Petronė Roglienė, P. Erikson ir A. Karpavičius.

Worcester, Mass. Sv. Liudviko dr-jos delegatai: Ignas Pigaga, Kristus Paulauskas ir Rokas Glavickas.

Hudson, Mass. Liet. Pileičių Klubo delegatai: M. Perednis, A. Sikorskis ir J. Jeskevičius.

Norwood, Mass. SLA 355 kuopos delegatai: K. Mickunas, Isabelė Vasiliauskienė ir J. P. Pečiulis.

ALA Sandaros 1 apskr. delegatai: K. Mereškevičius, J. P. Turnila ir J. Arlauskas.

Athol, Mass. Liet. Pileičių Klubo delegatai: Kastantas Navikas ir Kastantas Marcinkevičius.

Dorchester, Mass. Lietuvyų Balso Dr-jos delegatai: Jonas Jankauskas ir Antanas Sinkevičius.

DLK Vytauto Dr. delegatai: Vincas Gegužis ir Bronis Kontrimas.

Stepono Dariaus posto delegatai: Stanley Stankus ir Joseph Lekys.

So. Boston. Liet. Pileičių Sąjungos delegatai: Bernat Alex ir Piter Yankus.

So. Boston, Mass. Bostono Komiteto už nepriklausomą Lietuvą delegatai: Jonas Baltušis, P. Tumavičienė, Jonas Markelionis ir Antanas Matjoška.

Worcester, Mass. draugijos ir jų atstovai:

Lietuvių Pileičių Klubo J. Dvareckas, A. Kriaučialis ir K. Zurlis.

Sv. Kazimiero J. Roglis, P. Juška.

Lietuvių Moterų Klubo J. Donelienė ir A. Laurinaitienė.

Sv. Jurgio M. Žemaitaitis, J. Pupka ir A. Stočkus.

Birutės P. Juozunas, J. Babraitis ir L. Kamandulis.

SLA 318 kuopos A. Janušonis, O. Šimankauskienė ir A. Sablinskas.

Tutinės Sandaros 16 kuopos V. Mitrikas ir J. Krasinskas.

Šios Mass. valstijos lietuvių organizacijų konferencijos tikslas yra panašus į Pietinių Amerikos lietuvių kolonijų tikslą, pavyzdin Monteideo, Urugvajaus dabar laikomos konferencijos.

Šiandien jau viso pasaulio lietuvių sąjudo kovot už atsteigimą Lietuvos nepriklausomybės. Sujudo įsikišti būdų laisvose Amerikos valstybėse kaip apivalyti nuo Maskvos propagandos ir lietuviškų kacapų įtakos, kurie virto Maskvos vasalais ir kurių fanatizmo dėka, šiandien jau Lietuva nebe laisva, bet virto vasalinė valstybė, kuriai diktuoją Kremlio diktatura po gruziniško kacapo vadovybe. Lietuviai! Parodykime vie nybės įveją! Tępsminga hetuviški kacapai, o Maskvos apmokamai agentai iš lietuvių organizacijų tarpo.

L. R. D. Koresp.

Indian Town Gap, Pa. Auga miestas

Šią vietą vadina dar ir kitu vardu "Lickdale." Tai gražus apie 10 ketvirtainių mylių lygios žemės plotas, kurį federalė valdžia atpirko nuo ukrainių, kur jau baigiamas statyti kareivines. Tai bus savarūnės miestas. Kareivinės už-

ims 7 mylias ilgio ir 3 pločio žemės plotą. Gyvenamų kambarams dviem aukštais medinių namų bus 750. Kiekvienas namas turės talpos del 40 lovų. Bus du dideli teatrai, du restorantai ir viena liginė su 2,100 lovų talpos. Iki šiol čia dirba apie 11,000 vyrų ir visi neblogoi uždirba. Prie spato ir kabenko dirbantį gauna 50 centų į valandą. Kitiems mokama po 75 centus, po \$1.00 ir po \$1.25 į valandą. Už virš laikį šeštadieniais ir sekmadieniais mokama pilną ir pusę regulerės algos. Lietuvyų čia dirba didokas skaitlius, nes sakoma, kad "visuose kampuose" girdėtis lietuviškų žodžių. Švimerių (plumerių) unijos skyriaus valdyba lietuvių.

Laikė darbo sponavimo visi vengia, nes vienas kito nežino kas per paukštis. Ypač rimtumas padidėjo nuo to laiko, kai vienam prie kabenko dirbančiam iš kišenius išskrieto "pociergaliui", kuriuos kiti nužvelgė, kad tai slaptosios tarnybos vyro kredencialai. Apie tai žinia pakušdomis greitai išsiplėtė darbininkų tarpe. O jau penktakojams, tai gerklės užsikimšo, nes ir jų čia esama. Darbininkai paleido gaudus, kad vienas pradėjas traintotis prie vandenių dujų, kuriomis vanduo iš prudo čion atplaukia. Ilgai nelaukus "kasžin kas pykstelėjo" ir jis amžinai apalpo." Sakoma, kad tai buvo penktakojis. Anglų spaudoje to neskelbė. Neskelbė ir kitų ten įvykių, tik žmonių burnos šiek tiek iš ten žinių išleido.

Plaušinis.

Brooklyn, N. Y.

Es "Operetės" gyvavimo

Sausio 9 dieną įvyko metinis "Operetės" choro susirinkimas ir naujos valdybos rinkimas.

Susirinkimą atidarė pirm. P. Bajoras, kurs išreikšdamas keletą žodžių apie pereinūtį metų nuveiktą darbą su gallesčiu pareiškė, kad turis šiais metais atsiskirti jo pirmininko pareigų dėl pasiryžto kilnaus darbo tikslo.

Įvyko rinkimai ir pirmininku tapo išrinktas jaunas, gabus tame dalyke vyrukas A. Armonas.

Vice pirmininku tapo išrinkta choro solistė altas H. Jezavitaitė.

Buvusioji choro išdininė H. Atkočaitienė, dėl susidėjusių aplinkybių negalėjo apsiimti išdininco pareigoms, tad visų vienbalsiai tapo išrinktas žymus jaunuomenės veikėjas, daugeliiu gerai žinomas P. Katinas. Sekretoriaus pareigas perėmė choro pažiba, jauna ir gabi muzikė G. Vitaitytė.

Liudnas momentas buvo atsiskirti su taip visisiems myliu P. Bajoru, bet jis prižadėjęs, reikalui esant, pagelbėti, ir visuomet jį atsimsime chorisu tarpe kaip darbuotį, nenuilstantį žmogų, kurs nesibijojo nei vargo, nei sugaišto laiko pašvesti "Operetės" chorui. Didžiausia padėka yra reikiama buvusiame "Operetės" choro pirmininkui P. Bajorui už taip ištvėringą daugelii metų pirmininkavimą, ir choro vardu linkime jam pasiekti užsibrėžtą tikslą.

Choro pamokos vyksta kiekvieną ketvirtadienį, 8 valandą vakare, Pileičių Klube, 280 Union Ave. Jaunuoliai ir jaunuolės, mylintieji dainos meną ir turintieji gerus balsus, neleiskite laiko veltui, bet lais skamba jusų balsai ir gėrisi jais visuomenė.

Širdingai yra kviečiami norintieji ir mylintieji dainos

meną "Operetės" choro praktikas, kurios buna kiekvieną ketvirtadienį.

Choras greitai laiku rengia didelį muzikalų koncertą, apie kurį vėliaus bus pranešta visuomenė.

Koresp.

Baltimore, Md.

Didelės iškilmės vasario 16 dieną

Gruodžio 30 dienos Baltimore Lietuvos Draugijos Tarybos susirinkimas buvo gana skaitlingas ir gerai pavyko. Visį labai noriai sutiko pasirupinti vasario 16 dienos nepriklausomybės šventę. Marylando lietuvių pasistengs puikiai paminėti tą dieną ir savo širdis atgaivinti. Nepriklausomybės dienos parengimas bus vasario 16 dieną, pirmą valandą po pietų, Lietuvyų Sveatinėje. Bus prakalbos, dainuos draugijos choras po vadovystę Klemenco Andriekaus, skautų grupė papuosi iškilmes su vėliavomis. Bus labai malonu išgirsti poniją Jadvygą Tubeliene, kuri tik neseniai atvyko iš tėvynės. Bus taipgi vietinių kalbėtojų ir kitų svečių. Bankietas 7 valandą vakare. Gaukite bilietus išanksto.

Šiuomi Organizacijų Taryba širdingai prašo visus lietuivius dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės Dienos paminėjime. Gaivinkime Lietuvos nepriklausomybę jos neužmiršdami. Tegul bus vasario 16 diena mūsų pasiruošimo diena kovai už Lietuvos nepriklausomybę atgavimą.

Marylando valstijoje vasario 16 diena yra nuskirta kaipo Lietuvos nepriklausomybės šventė. Parodykime, kad mes lietuvių Lietuvos nepriklausomybę branginame.

Vera Mikušaukas.

Imigracijos padėtis KVOTOS

Kvotos padėtis tankiai keičiasi, nes yra neišpasakytai sunku gauti vėliausiu ir teisingu informacijų apie kvotas. Paskutiniai raportai praneša, jog galima gauti vizą po nekurių kvotų, net ir po Čekoslovakijos ir Ispanijos. Bet nekuriuose šalyse prašytojai vis turi laukti ilgą laiką, nei kelis metus.

Turkijoje — dabar vizų aplikacijos paduotos 1934 m. svarstomos.

Rumanijoje — dabar vizų aplikacijos paduotos 1937 m. svarstomos.

Grailijoje — asmenys, kurie padavė vizų prašymus sausio mėn. 1933 m. jau šaukiami egzaminui.

Vengrijoje — asmenys, kurie prašė vizų kovo mėn. 1933 m. jau šaukiami egzaminui.

Bulgarijoje — reikia laukti septynis mėnesius.

Lietuvoje — reikia laukti šešis mėnesius.

Portugalijoje — reikia laukti "kelis mėnesius."

Francijoje — reikia laukti šešias savaites.

Syrijoje — prašytojai privalo laukti labai ilgą laiką, teisingu informacijų nesiranda.

Vokietijos ir Lenkijos kvotos

Tikima, jog kvotos tų šalių su vasario 1 d., 1941 m. pradės veikti. Ir tikima, jog prieš tą dieną bus galima gauti vizas po Kubos kvota.

Karas laikinai sustabdė senai vykdomą planą "pirmiau atvyk, pirmiau busi aptarnautas." Daugumoj atsitikimų rasta, jog asmenys, kurių vardai užrašyti pirmose eilėse, del kokių nors priežasčių negalėjo vartoti imigracijos

vizą ir negalėjo nuo savo šalies išgauti išvažiavimo leidimą, arba negalėjo gauti perėjimo vizą nuo kitų šalių per kurias turėjo važiuoti pasiekti uostą, arba pasiekę uostą negalėjo rasti vietos laive. Ir tokiu būdu šitos brangios vizos buvo eikvojamos.

Pertvarkyti tą viską, Valstybės Departamentas nutarė "atrakinti" (unblock) kvotas ir paveltinti vizų išdavimą ten kur jos labiausia reikalingos.

Sulyg Valstybės Departamento "atrakinimas" kvotas (unblocking quotas), reikiama, jog kvomet asmens vardas pasiekia kvotos surašą, jam visa duodama jeigu jis turi keliaavimo dokumentus ir išvažiavimo leidimą, kurs paveltina jam apiešti tą šalį, idant jis galėtų sunaudoti vizą. Aplikantas gauna vizą. Pirmiaus pirmas vardas vis laikytas savo vietoje, nors aplikantas negalėjo sunaudoti vizą ir tokiu būdu visi sekanti vardai buvo "užrakinti" (blocked).

Šitas padėjimas ypatingai liečia Vokietijos kvotą. Ir su šituo kvotoms "atrakinimu" pereinaitis keliais mėnesiais didelis skaičius kvotos numerų buvo pavesta konsulatams Lisbone, Londone ir Shanghai pabėgėliams, kurie tenais sukoncentruoti. Kaip greitai vizos problemas bus išrištos tuose pabėgėlių centruose, tikima, jog Vokietijos kvota pradės veikti visur, ir aplikantas, bent kurioje dalyje pasaulio, jeigu jis tik galės nurodyti Amerikos konsuliu, jog gali sunaudoti imigracijos kvotą, turės laukti tik kelias dienas išgauti tokią vizą. Kaip aukščiau rašyta, tikima, jog Vokietijos ir Lenkijos kvotos tuoj pradės veikti visur.

Amerikos pasiuntinybės ir konsulatai

Su karu ir šiandieniniais visuokiais pakeitimais, Suv. Valstijų valdžia uždarė keturias pasiuntinybes ir keturiolika konsulatų Europoje.

Diplodatiškas reprezentavimas atsauktas iš Bruxelės, Luxemburgo, Oslo ir Haagos liepos 15 d., 1940 m. Musų konsulatai Bruxelėje, Luxemburge ir Oslo vis veikia, kaip ir konsulatai Amsterdame ir Rotterdame. Nebuvo ir nėra konsulato Haagoje.

Generalis konsulas Varšavoje formalistiškai neuždarytas, bet neveikia nuo kovo 20 d., 1940 m. Lenkijos kvotą dabar kontroliuoja generalis konsulas Berline, o Varšavos ofiso rekordai guli tenais ar Karaliaučiuje, kur buvo atidarytas kovo mėnesyje.

Konsulatai Latvijoje (Rygoje), Lietuvoje (Kaune) ir Estonijoje (Talline), tapo uždaryti rugsėjo 5 d., 1940 m., bet vistiek turime diplomatišką reprezentavimą "envoy extraordinary and minister plenipotentiary" — tase šalyse.

Konsulatas Pragoje buvo uždarytas sausio 14 d., 1940 m. Čekoslovakijos kvota randasi generaliam konsulate Berline, bet Pragos rekordai perduoti Vienon.

Konsulatai Francijoje — Calais, Cherburg, Havre ir Lille — laikinai uždaryti; iš ten darbas pavestas Paryžiui.

Didžiojoje Britanijoje — Dundee, Hull ir Sheffield — konsulatų darbas prarauktas ir konsulatas Maltoje uždarytas lapkričio mėnesyje.

Kiton pusėn, daugiau konsulatų įsteigta šioje pasaulio dalyje. Dabar turime konsulatus Reykjavik, Islandijoje ir Gothaab, Grenlandijoje, pirmiau iš Kopenhagen su

toms vietoms buvo apsidirbta.

Turime naują konsulatą Horte (Feyal, Azores), ir kitą dabar (Senegal, Francijos Pietų Afrikoje), kuriuos mūsų laikraštija vadina klausimo vietomis.

Konsulatas St. Pierre (francuziška sala arti Newfoundland) uždarytas sausio mėn., 1940 m., buvo vėl atidarytas rugsėjo mėn. Nauji konsulai įsteigti Martinique (Francijos Vakarų Indijoje) ir Cayenne (French Guiana). Tapgi naujas konsulatas įsteigtas Georgetown (British Guiana).

Daugiau Amerikos konsulatų įsteigta Lotynų Amerikos šalyse. Konsulatas iš Baja California, Meksikoje, buvo

Knyga apie nepriklausomos Lietuvos ekonominį progresą

Knyga apie nepriklausomos Lietuvos ekonominį progresą Raudonieji okupantai baigia ardyti Lietuvos ekonominį gyvenimą, kaip jie yra suardę Rusijos. Rusija, kuri prieš 1914 metų karą buvo žinoma kaip "pasaulio aruodas," bolševikiškoje santvarkoje gyvena nuolatinį maisto nedateklų.

Nepriklausoma Lietuva pastarais metais siūsdavo mėsą, sviestą, kiaušinius, grūdus į visas pasaulio šalis, nes tų dalykų buvo didelis perteklius. Dabar štai jau vis dažniau ateina žinis kad tai vienoje tai kitoje Lietuvos vietoje pradeda pasireikšti badas. Kame to priežastis? Kad bolševikai daug maisto iš Lietuvos išsivežė tai dar ne viskas. Pagrindinė nedatekliaus priežastis yra suardymas ekonominio gyvenimo harmonijos ir sukurimas utopinės gamybos, prie kurios plėtojimas ir augimas yra nebeįmanomas.

Apie nepriklausomos Lietuvos ekonominį augimą ir plėtojimąsi, Anicetas Simutis, Lietuvos generalio konsulo pagalbininkas, yra parašęs veikalą angliškai "Economic Reconstruction of Lithuania After the World War," kuriai išleisti reikalinga Amerikos lietuvių parama. Iki šiol prenumeratomis jau yra surinkta \$250, bet kad knyga išvystų pasaulį dar reikia apie \$750. Vienos knygos kaina nustatyta \$2, todėl dar tenka sukelti bent tris-keturis šimtus prenumeratorių. Šios knygos išleidimas yra reikalingas kaipo aiškus liudininkas lietuvių tautos sugebėjimo kurti ir organizuoti ekonominį gyvenimą.

Kada po pasaulinio karo įvairiose taikos konferencijose buvo svarstoma nepriklausomos Lietuvos atstatymo klausimas, tai Lietuvos priešai nurodydavo, kad ji neturinti nei anglies, nei geležies, nei druskos, nei, pagaliau, aliejaus šaltinių, todėl negalėsianti gyventi nepriklausomą gyvenimą ir busianti priversta skursti.

Lenkai agituodavo, kad jie visko to turi, todėl Lietuva esą turėtų būti prijungta prie Lenkijos. Tiems priekaištams atremti Lietuvos delegatai neturėjo kitokių argumentų kaip tik nurodymą, jei nepriklausomomis valstybėmis išgyvena tokios šalys kaip Danija, Šveicarija, Belgija, Holandija, tai ir Lietuva galės išgyventi.

Kaip lietuviams yra žinoma, Lietuva ne tik išgyveno, bet ir turtėjo, jos užsienio prekyba augo, o su ja ir žmonių pragyvenimo lygis. Tą turi žinoti ne tik lietuvių, bet ir kitos tautos.

perkeltas į Thajuna prie ružėžiaus netoli Los Angeles ir San Diego.

Kanados konsulatas Hamilton, Ontario, uždarytas ir naujas įsteigtas Sarnia, Irgi Ontario provincijoje. Bet Kanadoje didžiausia permaina konsulatuoje yra su darbininkais, kurių skaičius žymiai didesnis. Montreale darbininkų prie konsulato dirbo 12, dabar dirba 18, ir tas pats su Toronto, Vancouver ir Winnipeg konsulatuoje. Konsulatu darba apskunkino didelis skaičius asmenų, kurie atvykta į Kanadą iš Suv. Valstijų išgavimui imigracijos vizų del legalio įvažiavimo į Suv. Valstijas pastoviam apsigyvenimui.

Pasibaigus šiam karui vėl bus svarstoma mažųjų tautų laisvės atstatymo klausimas. Neabejotina, kad ant Europos žemėlapyje vėl atsistos nepriklausoma Lietuvos Respublika, bet kad tas įvyktų, tam turime ruoštis ir dirbti. Todėl yra būtinas reikalas išleisti knygą apie nepriklausomos Lietuvos ekonominį gyvenimą, angliškoje kalboje, kad, reikalui esant, Lietuvos delegatai galėtų parodyti "judą ant balto," jog Lietuva ekonominiu atžvilgiu savo nepriklausomybę pateisina.

Šią knygą privalo įsigyti mūsų profesionalai, biznierių ir studentai. Arba galima padovanoti vertingam amerikiečiui profesionalui ar politikui. Prenumeratą už knygą \$2 siųskit šiuo adresu: A. Simutis, 41 West 82-nd Street, New York City.

Amerikos Liet. Ekonominio Centro Valdyba.

Gražus pavyzdys

Illinois valstijos Lietuvyų Vaizbos Butas šiomis dienomis per J. P. Varkalą atsiuntė 32 egzempliorių knygą "Economic Reconstruction of Lithuania after the World War" užsakymą. Tai labai gražus pavyzdys kitų kolonijų vaizbos butams. Jei atsirastų dar bent keturi panašūs užsakymai, knyga tuojau būtų atiduota spausdinti.

Prenumeratas po du doleriu už egzempliorių siųstike šiuo adresu:

Mr. A. Simutis, 41 W. 82-nd Street, New York, N. Y.

TĖMYKITE!

Didelis 548 puslapių paveikluotas veikalas antgalviu

SUSIVIENIJIMU LIETUVIŲ AMERIKOJ

Istorija

/ TAI yra netik istorija /
/ didžiausios fraternalės /
/ organizacijos, bet tai /
/ yra beveik visų Ameri /
/ kos lietuvių istorija, nes /
/ joje pakliudoma ir pla /
/ čiai aprašoma mūsų vi /
/ suomeniški santikiai iš /
/ eivijos. Juo veikia tų /
/ veikalą užsisakysite, /
/ tuo greičiau apsipazi /
/ nsite su Amerikos lietu /
/ vių istorija. Pasiskubin /
/ kit.

Kaina \$1.50
Drutame apdare ... \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į Tėvynės Administraciją šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

Žinios iš Pavergtos Lietuvos

Keršto teismas prieš Drobės dalininkus

Šimaitis, Garšva, Zostautas, Žiugžda, ir kiti nuteisti kategorijos kalėjiman.

"Tarybų Lietuva" Nr. 55 įsidėjo tokią teismų kroniką žinia: "Lapkričio 30 d. Kauno apygardos teismas sprendė buvusių "Drobės" akcinės bendrovės savininkų baudžiamąją bylą. Į kaltinamųjų sąrašą pasodinta dešimts žmonių: "Drobės" b-vės pirmininkas Jurgis Žiugžda, valdybos sekretorius Pijus Norkus, kasininkas Jurgis Garšva, reikalų vedėjas Juozas Šimaitis, valdybos narys Julius Zostautas, revizijos komisijos nariai arba akcininkai Antanas S. Lavickas, Povilas Vaitekunas, Feliksas Lapinskas, Pranas Strimas ir Marija Bernotienė."

Veik visi kaltinamieji yra buvę siuvėjai, Amerikos lietuviai, Lietuvoje sukūrę "Drobės" akcinę bendrovę, įsigijo namus, dvarus ir kitokius turtais.

Trumpai bylos turinys toks: Siemė nuo birželio 15 iki liepos 20 d. kaltinamieji iš įmonės kasos išmokėjo nuteisėtai sau ir kitiems tos bendrovės akcininkams dividendus ir tariantį grynais pinigais 338,389 litų, o likusiems neišimtiems pinigams išdavė b-vės netermininius vekselius 163,444 litų.

Padarius tardymą ir ekspertizą konstatuota, kad bendrovės akcininkams priklausę dividendai ir tariantį iš karto nebuvo išmokama, o užrašomi jų vardų sąskaitose paskolų knygoje. Tose sąskaitose per elnė metų susidėjo didelės sumos ir buvavo naudojamos nedidelėmis sumomis, o po birželio 15 d. staiga dideles pinigų sumas išsiėmė.

Tardymo metu kaltinamieji apie 60,000 litų gražino.

Kaltinami tuo, kad vieni budami "Drobės" bendrovės valdybos nariais, revizijos komisijos nariais, tarnautojais, be to išanksto susitarė ir bendrai veikdami, žinomai kenkdamai pavestam jiems rūpintis bendrovės reikalui, numatydami, kad bendrovė gali būti nacionalizuota, neturėdama tam teisės, išėmė iš bendrovės kasos sau ir kitiems 338,389 litų, kuo didžiai pakenkė bendrovės turto reikalui, susilpnino jos finansinį pajėgumą ir padarė jai nuostolių.

Valstybės tekstilės trestas patiekė 338,389 litų civilinio įieškimo.

Apygardos teismas nusprendė:

Juozas Šimaitis, 54 metų amžiaus, Jurgis Garšva, 63 metų amžiaus, Jurgis Žiugžda, 55 metų amžiaus, Julijus Zostautas, 50 metų amžiaus, nubausti kiekvieną po pusantų metų sunkių darbų kalėjimo su B. St. 28 ir 30 str. padariniais (t. y. atimant civilines ir garbės teises), bet atskaityti kiekvienam per tris mėnesius atkalėtus iki teismo, ir dar juos laikyti kalėjime po vienerius metus ir tris mėnesius. Praną Strimą, 62 metų amžiaus, nubausti vieneriais metais paprastojo kalėjimo, bet irgi įskaityti į tą bausmę iki teismo atkalėtus tris mėnesius; Pijų Norkų, 57 metų amžiaus, Antaną Slavicką, 56 metų amžiaus, Povilą Vaitekuną, 52 metų amžiaus, Mariją Bernotaitę, 47 metų amžiaus, nubausti kiekvieną po vienerius metus paprastojo kalėjimo, bet juos nuo šios bausmės lygtinai atleisti, jeigu jie per dvejus metus nenusikals. Feliksą Lapinską, 55

metų amžiaus, išteisinti.

Atleisti iš Juozo Šimaitio, Jurgio Garšvos, Juliaus Zostauto, Jurgio Žiugždos, Pijaus Norkaus, Antano Slavicko, Povilo Vaitekuno, Prano Strimo ir Marijos Bernotienės solidarai valstybiniam tekstilės trestui 259,088 litų.

Teismo išlaidas įieškoti iš nuteistųjų Šimaitio, Garšvos, Žiugždos, Norkaus, Slavicko, Vaitekuno, Strimo ir Bernotienės lygiomis ir solidarai. Vekselius, išduotus akc. b-vės "Drobės" teisiamsiems, pasiųsti valstybiniam tekstilės trestui."

Bylos aplinkybės aiškiai rodo, kad sovietiškas teismas vadovavosi tiktai keršto sumetimais prieš aplieštuosius "Drobės" bendrovės savininkus. Jie išsiėmė tiktai jiems priklausančius dividendus ir tariantį, o ne fabriko pinigų, tad čia jokio nuteisėto akto nebuvo. Bet sovietiškiems teismams rūpėjo ne teisėtumas, o tik kerštas buvusiems "kapitalistams." Pagaliau, kokio teisėtumo galima laukti, iš okupantų, kurie kaip plėšikai naktį užpuolė Lietuvą, atėmė iš jos laisvę ir visą tautą uždarė kalėjiman, pastatydami Paleckius, Gedvilas ir kampaniją to kalėjimo sąrgais.

Lietuvos "biudžetas"

Sovietų Lietuvos komisijų taryba paskelbė biudžetą 1940 m. spalio mėn. 1 d. iki 1940 m. gruodžio mėn. 31 d. Pajamų nustatyta 324,067,283 litai ir tiek pat išlaidų. Tenka pastebėti, kad nepriklausomos Lietuvos laikais visas metinis valstybės biudžetas sudarydavo nedaug ką didesnę sumą. Be abejojimo, bolševikų propaganda šaukia, kad tai esąs geriausias sovietų Lietuvos praturtėjimo įrodymas. Tačiau tikrovė yra visiškai kitokia. Lietuvos pinigas yra nustojęs bent kurios tarptautinės reikšmės, tad Kaune spaustuvės gali prisispausdinti sovietų valdžios reikalams beverčių pinigų, kiek tiktai nori. Antra vertus, viskas taip yra pabrangę, jog naujasis biudžetas nebegali būti lyginamas su nepriklausomos Lietuvos valstybės biudžeto pozicijomis. Įdomu dar pastebėti, kad paskelbtaji sąmata pasitenkina tiktai bendrąja suma, nenurodydama, nei iš kokių šaltinių susidaro pajamos, nei kokiems reikalams pinigai išleidžiami.

Ar draugas, ar smetonininkas, ar sabctaznikas?

Kokia sovietų Lietuvoje viešpatauja šnipų baimės manija, sužinome iš tokio aprašymo "Tarybų Lietuvoje:" apie reporterio apsilankymą "Pirmyn" fabrike: "Ką tamstai reikia?" klausia fabriko direktorė. — "Kas čia tamstą įleido?" — Paaiškinau koks reikalas ir įleido. — Ar leidimą, draugas, turi? — Kokį? — Iš kompartijos. — Ne... — Tai iš kur aš galiu žinoti, kad tamsta, drauge, nesi sabctaznikas ar smetonininkas? — Tai jau! Galit pakelti trubelę, paskambinti ir draugei redaktoriui pasakyti, kad aš tikrai esu to laikrašcio bendradarbis: — O kuo aš tikra, kad iš ten koks smetonininkas neatšlieps? — Keista...

— Visaj ne. Draugas, pavyzdžiui, gali pradėti darbininkus agituoti.

— Agituoti? Bet gi draugė direktorė gali pasiklausti, ką kalbėsiu.

— Ką aš čia klausysiuos!..."

Tuo oficiozo reporteriaus atsilankymas "Pirmyn" fabrike pasibaigė. Net oficiozo "Tarybų Lietuvoje", pasirodo, gali sėdėti smetonininkai...

Mitinguose nebėra "masių"

Kaip sovietų Lietuvoje rengiami mitingai, kuriuose siunčiamos valstiečių vardu "padėkos telegramos" Kremliaus valdovams, sužinome iš oficiozo "Tarybų Lietuvos." Ten aprašomi mitingai, kuriuos buvo įsakyta surengti Dotnuvos žemės ugio akademijos studentams. Vienas iš jų pripažįsta, kad jam paskirtame kaime mitingas išviso neįvyko, nes nesusirinko nei vienas žmogus. Kitoj vietoj kur mitingo rengėjas turėjęs joti kelis kilometrus, buvę taip: "Atjojęs radau vieną vieną valstietį. Laukiau valandą, pusantros — piliečius ant pirštų skaityk. Atjojus tušis kilometrus, neiği gryši kelioms. Pradėjau kalbėti. Kalbėjau apie valandą. Pikta. Nei rezoliucijos nebuvo kaip išnešti."

Socializmo Lietuva dar nemaciusi

"Tarybų Lietuva" nusiskundžia, kad okupuotoje Lietuvoje esą žmonij, kurie saka, jog "ką sovietų Rusija yra padariusi per 23 metus, mes, suprask, lietuviai jau esame padarę per 4 mėnesius." Tame pat straipsnyje sakoma, kad "mes turime reikalų su socializmu dar tiktai kelintas mėnuo. Daugumas mūsų seniau arba visai nieko apie tai nežinojo arba tik labai miglotai tenusivokė (aš manau, dovanokite, — pastebai laikraštininkas, kad ir dabar nedaug kas tepasikeitė)."

Šis oficiozo "Tarybų Lietuvos" prisipažinimas yra vertingas daugeliu atžvilgių. Mes praeisime tytomis pro frazė apie "socializmą", kurį bolševikai vykdė Lietuvoje. Bet juk kai savo laiką buvo rengiami rinkimai į "liaudies seimą", kurio atstovai nubalsavo prisijungimą prie sov. Rusijos, tai buvo skelbiama, jog 99% gyventojų balsavę ir išreiškę valią įstijungti į "galingąją socializmo šalį." O dabar pasirodo, kad "daugumas mūsų seniau arba visai nieko apie tai nežinojo arba tik labai miglotai apie tai tenusivokė." Nors, pagal "Tarybų Lietuvą," "dar ir dabar nedaug kas tepasikeitė," bet tuo pat metu iš okupuotosios Lietuvos kasdien Stalinui siunčiami šimtai telegramų, kuriose "Lietuvos gyventojai reiškia ugningą padėką už laimingo socialistinio gyvenimo įvedimą."

"Kovos su spekuliacija"

Sovietų Lietuvoje kasdien skelbiami pranešimai iš "kovos su spekuliacija" fronto. Štai kokios paskutinės žinios: Mariampolės apygardos teismas nuteisė Urkę Živovą ir Jankelį Zilbermaną už guminių ir odinių prekių slėpimą. Už manufaktūros prekių slėpimą Vilniaus priklys Joselius Rautbordas nuteistas 10 metų sunkių darbų kalėjimo. Sumintas Kauno pasitųjų drabužių krautuvninkas Urja Sluokis už drabužių suslėpimą. Netrukus Kauno apygardos teisme bus nagrinėjama Stepono Dambrausko byla. Jis kaltinamas, kad, pasivadinęs

save GPU agentu ir prisisekęs Lenino ordiną, važinėjo po Kauno apielinkes ir apgaudinėjo žmones.

Ir žinok tu man, kad pasiivadinęs GPU agentu ir prisisekęs Lenino ordiną, gali lengviausiai apgaudinėti žmones! Tačiau Dambrauskui iškelta byla už apgaudinėjimą, tuo tarpu jis, kaip ir tikrieji GPU agentai, terorizavo žmones.

Sovietiški rubliai

Sovietiškų rublių įvedimas okupuotoje Lietuvoje savime nebuvo joks netikėtumas. Nors finansų komisaras Vaisnora, jaunas vaikinys, pirmą kartą įstojęs į valstybinę tarnybą, dar neseniai darydavo viešus pareiškimus, kad "litas pastovus" ir kad "nemanoma lito panaikinti," tačiau Lietuvos gyventojai nebetikėjo jokiems patikinimams. Juk ir gen. Vitkauskas užtikrino, kad "Lietuvos kariuomenė ir toliau lieka," o po kelių dienų iš tos kariuomenės nei kvapo neliko.

Jeigu nebeilgas Lietuvos valiuotos amžius visiems buvo aiškus, tai, iš kitos pusės, niekas Kaune nežinojo, kada Maskva įsakys litus panaikinti. Ir štai lapkričio 25 d. iš Kremliaus atėjo įsakymas, kad nuo tos dienos okupuotoje Lietuvoje įvedami sovietiški pinigai: červoncai, rubliai ir kapeikos. Litas dar kuriam laikui paliktas šalia rublių, bet jo dienos yra suskaičytos. Neilgai truks, kad ir jis bus paskelbtas išimtu iš apyvartos. Iš Rygos, kur taip pat įvesti rusų pinigai, jau viešai skelbiama, kad "kai laata bus išimami iš apyvartos, apie tai išanksto bus laiku pranešta." Tokio pranešimo artimiausiu laiku tenka laukti ir del Lietuvos lito.

Visi lietuviški bankai uždaryti

Susovietintos Lietuvos vyriausybės įsakymu likviduoti Žemės Bankas ir Kooperacijos Bankas. Vieton šių dviejų bankų SSSR steigia savo žemės ugio banko kontorą Lietuvoje. Ši kontora perima minėtų bankų turtus, o taip pat visas Lietuvos smulkaus kredito draugijas. Įdomu pastebėti, kad likviduotas taip pat raudonosios valdžios rugpjūčio 20 d. įsteigtas žemės Ugio Bankas. Tad visų Lietuvos bankų vieton ateina SSSR bankai, kurie Lietuvoje atidaro tiktai kontoras. Kentoros valdytoju paskirtas Br. Bieliunas, o jo pavaduotoju Alf. Lukaitis.

Akordinės uždario normos ir hotentotų moralė

Ne mažesnė nelaimė darbininkus užgriuvo, įvedus sovietų Rusijos pavyzdžiui, akordinės uždario normas. Sovietų Lietuvoje tos normos vadinamos "vienietiniu" atlyginimu, bet tai dalyko esmės nepakeičia. Akordinis darbas pasilieka akordiniu, ar jį vadin sine vienai ar kitai. Kauno "Metalų" fabrike darbininkų mitinge prekybos komisaras Gregorauskas išsitarė (citata paimta iš "Tiesos" Nr. 145): "Kapitalistinėse valstybėse praktikuojama akordinė atlyginimo sistema. Bet tai tik priemonė iščulpti darbininkų įjeigas..." Ir turėk tokią kieta kaktą, kaip "draugas" Gregorauskas. Kapitalistinėse valstybėse akordinis darbas iščulpija darbininkų įjeigas, o bolševikiškoje toks pat akordinis darbas yra teisingiausias atlyginimas a... Šia proga priaimena vadina-

ma hotentotų moralė. Afrikoje gyvena tokia negrų tautelė, vadinama hotentotais. Šie negrai mėgsta vogti žmonas iš gretimų tautelių, bet jeigu kiti pavagia jų žmonas, tai jie labai pyksta. Iš to kilo hotentotų "moralė": Jeigu aš pavogiau tavo žmoną, tai gerai, o jeigu tu pavogei mano žmoną, tai blogai! Tokiā hotentotų moralė skleidžia okupuotoje Lietuvoje bolševikiškos valdžios žmonės.

Įvairios žinios apie pavergtą Lietuvą ir lietuvius svetur

* Kun. Morkunas, M. I. C. Washington, katalikų universitete, ruošia daktaratui dezertaciją tema: Amerikos lietuvių vaidmuo nepriklausomai Lietuvai atstatyti 1914-19 metų laikotarpyje.

* Ką velkia Gelgaudų aliniai. Gelgaudų šeima viena seniausių lietuvių. Gretimai jų pilies griuvėsių ant Nemuno kranto įsikūrė lietuviai salelečiai. Nuo jų vardo paeina Gelgaudiškių vietovės pavadinimas. Gelgaudas vadovavo sukilimui prieš rusus Lietuvoje 1863 metais ir žuvo Klaipėdos krašto pasienyje ties Kretinga. Jo ainiai gyvena Londone. Vienas jų, John Gielgud, garsiausias Anglijos dramaturgas, Šekspyro svarbiausių personažų sekmingas vaidintojas. Prieš keletą metų buvo atvykęs vaidinti Amerikon.

Kitas brolis, Val Gielgud, yra British Broadcasting Corporation direktorius Londone.

Trečias brolis ilgametis Raudonojo Kryžiaus Lygos pasekretorius. Esant Raud. Kryžiaus pirmininkui Amerikos admirolui p. Grayson, jis jį lydėjo į Raud. Kryžiaus konferenciją Japonijon. Antu kartu vyko vienas į Japoniją suorganizuoti Tokio miesto Jaunimo Raudonojo Kryžiaus konferenciją Azijos kontinentui. Didžiojo karų metu gyveno Francijoje kaip anglų kariuomenės karininkas, ilgus metus dirbo Paryžiuje Raud. Kryžiaus Lygoje su dabartiniu Amerikos Raud. Kryžiaus generaliniu sekretorium Swift. Prasiėdjęs ka-

rui buvo priskirtas prie anglų ambasados karo attache Paryžiuje. Dabartiniu metu yra Anglijoje.

Šis pastarasis Gelgaudų ainis yra didelis Lietuvos ir lietuvių draugas. Jis du kartu lankėsi Lietuvoje lankydamas Gelgaudų šeimos istorines vietoves. Paskutinį kartą buvo Lietuvoje 1938 metais. Jis yra keletos knygų autorius ir ruošė knygą apie Lietuvą.

* Dr. Ancevičius, buvęs "Lietuvos Žinių" korespondentas Berlyne, parašė dezertaciją tema "Stalino konstitucija." Sovietai atėjo į Vilnių tuojaus atėjo į jo namus įieškoti autoriaus ir jo kuri. Del tokio "nusižengimo" dr. Aucevičius negalėjo grįžti į tėvynę.

* Raila, buvęs "Lietuvos Aido" redakcijos narys, deda pastangų atvykti į Ameriką.

AR JAUCIATES NUVARGE — BE VIKRUMO?

Skanda galv—įspėta viduriai? Kada tik atšaltės Jūsų karnos, išminkite, drėkite, kvėpuokite, užkūškite, įminkite FEEN-A-MINT. Tai naujasis skandis išminkanti gumos gumos ir kiti bet kokie nuovargio viduriai. Išminkite šimtą kartų. Rytis sušalta užkūškite ir skandis vėtrams. Jūsų ir mūsų milijonai naudojami nebrangiu FEEN-A-MINT. Jis tinka ir Jūsų šeimai. Nusipirkite FEEN-A-MINT šandies!

Nepaprastas Palengvinimas Reumatiškų Skausmų

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstantai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šlap raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacinas limitas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkūčių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir Jūs bonkūtį Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

LITHUANIAN 103

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

<h4>Mūsų Advokatai</h4> <p>Adv. K. P. Gugis, Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434. Namuose: 3523 So. Halsted St. Ofisai: 127 No. Dearborn St. Valcarais: 6 iki 8:30.</p> <p>Adv. C. Voketaitis, 50 Court Street, Brooklyn, N. Y. Tel.: TRIangle 5-3622 Tel.: EVergreen 8-7179</p>	<h4>Mūsų Gydytojai</h4> <p>Dr. G. J. Tarulis, Osteopatas Gydytojas, 7912 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Valandos: 10-5 ir 7-9.</p> <p>KNYGA APIE DIZOVĄ IR TUBERKULOZĄ KAINA 25 CENTAI Parasė ir parduoda Dr. Ignatas Stankus, 1210 So. Broad Street, Philadelphia, Pa.</p>
--	--

Mūsų Biznieriai

<p>A. J. KUPSTIS SLA N A R Y S Tel. So. Boston 9423 322 W. Broadway, South Boston, Mass.</p>	<p>Real Estate & Insurance Specializuojami: Biznialis, Gyvenimo Namais ir Farmomai Mandagus ir Greitas Patarnavimas</p>
--	---

John Naghten & Co.
ESTABLISHED 1863
INSURANCE
1963 Insurance Exchange,
Chicago, Illinois

SUSIVIENIJIMO NARIAI:

Turėdami bent kokį reikalą su lietuviams profesionalais arba biznialiais, paklauskit jų, kodėl jie gaudami Jūsų paramą, nemori paremti Jūsų organo Tėvynės skeldami joje savo profesijos arba biznio kortelę?

Remkite tuos Profesionalus, Biznialius ir Specialistus, kurie remia Jūsų Susivienijimą ir jo organą Tėvynę.

NAUJIENOS

NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje.

NAUJIENOS turį savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.

NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.

NAUJIENOSE rasite necenzuruotų žinių iš Lietuvos.

NAUJIENŲ prenumerata Amerikoje (be Chicago) kainuoja \$5.00, Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

NAUJIENOMS —pinigus siųskite šiuo antrašu:

"NAUJIENOS"

1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

JUBILIEJINE "DIRVA"

TIK \$1.00 VISAM METUI

Specialiai, \$2.00 laikraštis už \$1.00 metams iki galo metų! Tiems kurie "Dirvos" dar neprenumeruoja!

Tuojaus, "Dirvos" skaitytojams bus patiekta dvi svarbios apysakos — tepis per keletą mėnesių —

ALPIS, KESTUČIO IŠLAISVINTOJAS

Istorinė apysaka iš Kestučio kovų su kryžiuočiais.

Antra svarbi apysaka iš šių dienų Lietuvos gyvenimo —

KOMISARAS

Nepraleiskit "Dirvoje" nepaskaite šių apysakų! Pasinaudokit proga, užsirašykite "Dirvą" visam metui dabar tiktai už \$1.00. Siųskite dolerį tuojaus.

"DIRVA"

6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

1940 gyduolės

"1940" LINIMENTAS — valgia palengvinimas žemės ugio skaudamų muskulų raumatis, dieglio pečiuose ir strėnose, deginimo kojų padų.

"1940" Linimento kaina — 75c.

"1940" COUGH SYRUP, tai puikus prirengimas tiems, kurie turi kosulį nuo šalčio, balso užkimimą arba sausą kosulį. Tinka kudiškams ir suaugusiems žmonėms.

"1940" Cough Syrup — 75c.

"1940" LAXATIVE — vidurių liuosvimiui pilis. Mes rekomenduojame jums "1940" Laxative pilies — 10 ir 25c.

"1940" HEADACHE POWDER. Galvos skaudėjimas pas daugelį žmonių yra kasdieninis svečias. Tam yra prietasė. Kada pajaudate galvos skaudėjimą, visada naudokite "1940" Headache Powder — 10 ir 25c.

"1940" TREJANKA, tai sudėtas geriausių vaistų-augmenų vuoğu žiedų lapų šievų šaknų specialiai parinktu lietuviu skoniui. Užpliktė tą sudėty geru šnapus ir už dvių-trijų dienų gerikite vieną stikluoką rytė, ar daugiau. Tas duos jums gerą apėtitą valgyti, sausėtes linksmas ir sveikas. "1940" Trejanka yra No. 1 didėlimis dalimis prirengta. Pilitant šnapas šaknys nebėga iš bonkos.

"1940" Trejanka — 45c.

Reikaligiti agentai didesnes lietuvių kolonijose. Mes apmokame už gyduolių garinimą per radio ir laikrašciuose. Vietose, kur negalimėt šių gyduolių gauti valstiniėse, parašykite mums laiską — mes pristatime.

ANTHRACITE SALES AGENCY

Sales Manager A. STANISKIS
SHEKANDIAH, PA.

Klauskite mūsų programos nedėliomis kaip 15 valandą WAZZ. 1419 N-2.